

I N D E X
CAPITUM, ARTICULORUM, ET RERUM;

QUÆ IN HOC TOMO PRIMO TRACTANTUR.

LIBER PRIMUS.

DE FIDE, ET SYMBOLO.

Quæstio 1. De Fide.	Pagin.	§. xxxv. Gratia efficax libertati non officit.	ibid.
Art. 1. Quid sit Fides.	ibid.	§. xxxvi. Totum Deo tribuendum.	ib.
Fides Dei donum.	ibid.	§. xxxvii. Fidei in Deum Omnipotentem utilitas.	ib.
Fidei lumen, certitudo, obscuritas.	ib.	§. xxxviii. Creatorem cæli, & terræ.	29
Ratio firmiter assentiendi veritatibus Fidei; est Dei revelantis auctoritas.	2	§. xxxix. Quid de Angelis sentiendum.	30
Art. 11. Quibus fundamentis, ac principijs Fides nitetur.	ib.	§. xl. Angeli in Gratia conditi.	ibid.
§. 1. Duplex Fidei principium, ac fundamentum, Scripturæ factæ, & Traditio.	ibid.	§. xli. Sanctorum Angelorum pugna cum malis. Quodnam istorum peccatum.	ib.
§. 11. Qui libri Sacri.	ibid.	§. xlii. Mali Angeli in Infernum detrufi.	ibid.
§. 111. Scripturæ factæ Versiones.	ibid.	§. xliiii. Varii Ss. Angelorum Ordines.	31
§. 1v. Scripturæ factæ Interpretatio.	ibid.	§. xliiv. Angelus Cuius cuique homini a Deo præpositus.	ibid.
§. v. Unde Traditio innofceat.	ibid.	§. xlv. De Hominis Creatione. Homo creatus immortalis.	ibid.
Art. 111. De Fidei necessitate ad salutem. §. 1.	4	§. xlv1. Homo ad imaginem Dei conditus. In quo fita sit divinæ imaginis ratio.	32
§. 11. Fides ad salutem necessaria, non est singulari fidelis, quis quis credat sibi remissa esse peccata aut se esse prædestinatam ad vitam æternam.	ibid.	§. xlvii. Primus homo in Gratia, & Iustitia originali creatus.	ibid.
Art. 1v. Nullum opus æternæ vitæ meritum sine fide fieri potest. Nec tamen omnia opera Infidelium sunt peccata.	5	§. xlviii. Primi Hominis lapsus.	ibid.
Quo sensu omne, quod non est ex Fide, peccatum sit.	6	§. xlix. Deus hominem extra statum Gratiæ, & Iustitiæ originalis creare potuit.	33
Art. v. Fides sine caritate esse potest.	7	§. 1. Fructus ex Hominis creatione colligendi.	ib.
Quid fides formata, quid informis.	ib.	§. 11. Deus omnium Conservator, ac Rector est. Providentia illius indicatur.	34
Art. vi. Fidei capita sunt evidenter credibilia.	7	§. 111. Providentiæ divinæ argumenta.	35
Quæ sint motiva credibilitatis.	ibid.	§. 1111. Mala divinæ Providentiæ non repugnant, Neque ipsa peccata.	ibid.
Christianæ Religionis veritas.	ib.	§. 111v. Divinæ Providentiæ non repugnant prosperitates impiorum, & adverse res Iustorum.	ibid.
Quæstio 11. De Symbolo fidei.	10	§. 1v. Peculiari quadam, ac præcipua Providentiæ Deus Electos suos regit. Quid de Prædestinatione sentiendum.	36
Art. 1. Quid, & quotuplex sit Symbolum Fidei, & quot eius Articuli.	ibid.	§. 1v1. Æterna Electio sine meritis, salus ex meritis.	37
Art. 11. Quo primus Apostolici Symboli Articulus explicatur, Credo in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cæli, & terræ.	11	§. 1v11. (rursus) Quamvis certa Prædestinatio sit, sua tamen cuique salus cum metu, & sollicitudine procuranda est.	38
§. 1. Quæ sit vis istius verbi, Credo.	ib.	§. 1v111. In nullo gloriantur.	39
§. 11. In Deum.	12	§. 1v1111. Fides, Gratia sanctificans, & Caritas, plerique reprobis a Deo retribuuntur.	ib.
§. 111. Quid sit discriminis inter Credere Deo, credere Deum, & credere in Deum.	13	§. 11x. Fides, & Iustitia possunt amitti.	40
§. 1v. Unus tantum Deus credendus est.	ib.	§. 1x1. Nemo absque singulari Dei revelatione de sua Prædestinatione certus esse potest.	ib.
§. v. Quid de divinis Perfectionibus doceat Fides.	16	§. 1x11. Perditio reproborum ex ipsis est, non ex Deo.	ib.
§. vi. Dei simplicitas.	14	Art. 111. Quo Symboli Apostolici Articulus alter explicatur. Et in Jesum Christum Filium eius unicum, Dominum nostrum.	41
§. vii. Deus immutabilis.	ibid.	§. 1. Quam necessaria sit, & utilis hujus Articuli Fides.	ibid.
§. viii. Deus æternus.	ibid.	Christus Mediator.	ibid.
§. ix. Deus immortalis.	ibid.	§. 11. Et in Jesum, De Nomine Jesu.	42
§. x. Deus immensus. Ubique est.	ibid.	§. 111. Christum. Cur Nomini Jesu, Christi nomen addatur? Christus Propheta, Sacerdos, & Rex.	44
§. xi. Scientis Dei infinita.	ib.	§. 1v. Filium ejus unicum. Christus verus Deus. Denique Filius est, Dux in Christo Naturæ.	45
§. x11. Præscientis Dei non officit humanæ libertati.	15	§. v. Christus una Persona est, & Filius unicus Patris Æterni, ac B. M. Virginis.	48
§. x111. Deus summum Bonum.	ib.	§. vi. Christus homo non est Filius adoptivus Dei, sed naturalis.	49
§. x1v. Deus summe Misericors, & Iustus.	ib.	§. vii. Dominum nostrum. Cur Christus Dominus noster appelletur. An servus aliquo ratione dici possit.	50
§. xv. Deus neminem deserit, reprobat, & damnat sine malis meritis.	16	Art. 1v. Quo Symboli Articulus 111. explicatur: Qui conceptus est de Spiritu S. natus ex Maria Virgine.	52
§. xvi. Ex divinis Perfectionibus nonnulla colliguntur documenta ad Morum informationem.	17	§. 1. Quid his verbis significetur, qui conceptus est.	ibid.
§. xv11. Deum unum in Essentia, Trinum in Personis, Fides Catholica confiteatur.	18	Caro a Filio Dei in tempore assumpta.	53
§. xv111. Imago Ss. Trinitatis in nobis reformata.	19	Christi caro nec e Cælis delata, nec e syderibus, vel ex aere decepta.	ib.
§. x1x. Patrem. Quo sensu nomen Patris hic sumatur.	20	In Christo vera fuit Anima, & mens hominis.	ib.
§. xx. Omnipotentem. De Omnipotentia Dei.	21	Duplex in Christo voluntas.	ib.
§. xx1. Dei Voluntas efficacissima est, semper impletur, si absoluta sit, nullaque ex conditione suspendi velit, quem intendit effectum.	22	§. 11. De Spiritu Sancto. Cur Christus ex Sp. Sancto conceptus dicatur.	54
§. xx11. Cur homines non salventur, cum Deus omnium salutem velit, si voluntas ejus semper impletur.	23	Incarnatio, seu Conceptio Christi in utero B. V. omnium miraculorum maximum.	ib.
§. xx111. Vis efficacissima divinæ Gratiæ ex Dei Omnipotentia derivatur. Quid de Gratia credendum.	24	Immensus Dei erga nos amor, in Myfterio Incarnationis.	ibid.
§. xx1v. Gratia non datur secundum merita.	25	Gratia maxime demonstratur in Conceptione Christi.	ib.
§. xx1v1. Gratia ad singulos actus datur.	ibid.	Christi hominis sanctitas infinita, & immensa.	55
§. xx1v11. Gratia ad conversionem peccatoris necessaria.	ibid.	§. 1111.	56
§. xx1v111. Gratia necessaria ad vincendas tentationes.	ibid.		
§. xx1v1111. Gratia necessaria ad Deum super omnia diligendum.	26		
§. xx1x. Gratia necessaria ad servanda Dei Mandata.	ibid.		
§. xx1x1. Gratia necessaria ad initium boni operis, & Fidei.	ib.		
§. xx1x11. Singularis divinæ Gratiæ ex Dei Omnipotentia derivatur. Quid de Gratia credendum.	27		
§. xx1x111. Vis omnis merendi bonis operibus est Gratia Christi.	ibid.		
§. xx1x1111. Liberum arbitrium Gratiæ cooperatur.	ibid.		
§. xx1x11111. Gratia efficax, & sanctificans non datur omnibus.	28		

§. 1. Quid est Ecclesia.	ib.
§. 11. Ecclesia visibilis est, & manifesta.	102
§. 111. Ecclesia bonos, & malos complectitur.	ib.
§. 1v. Ecclesia Sancta est.	101
§. v. Ecclesia Christi Catholica est.	102
§. vi. Ecclesia Christi una est. Et Ecclesiæ Catholicæ nomine una societas intelligenda est, a cujus communionem Hæretici, & Schismatici excluduntur.	ib.
§. vii. Ad unitatem Ecclesiæ Caput visibile requiritur, scilicet Romanus Pont. S. Petri successor.	103
§. viii. Cur Ecclesia Apostolica dicatur.	105
§. ix. Ecclesia maxime diligenda, & observanda est.	ib.
§. x. In quo Sanctorum Communio sita sit.	106
Art. x1. Quo Symboli decimus Articulus explicatur: Remissionem Peccatorum.	108
Remissio peccatorum Dei propria.	ib.
Quid complectatur, & quando perficienda.	ib.
In sola Ecclesia datur, & accipitur remissio peccatorum.	ib.
Art. x11. Quo Symboli Articulus undecimus exponitur: Carnis Resurrectionem.	109
§. 1. Resurrectionis futuræ veritas.	ib.
Rationes congruæ Resurrectionis mortuorum.	ib.
§. 11. Cur carnis potius, quam hominum Resurrectionem Symbolo consecretur.	111
§. 111. Omnes homines resurgent cum eodem corpore, & quidem integro.	ib.
§. 1v. Varia erit Resurgentium conditio.	112
Corporum gloriosorum dotes.	ib.
§. v. Fructus ex hoc Fidei Articulo colligendi.	113
Art. 13. Quo Symboli postremus Articulus explicatur: vitam æternam.	ib.
§. 1. Quid sit vita Æterna.	ib.
§. 11. Æterna Beatitudo congruis verbis explicari non potest, sed mentis humanæ captum superat. Omnium tamen malorum liberatio, Bonorumque omnium possessione definitur potest.	114
§. 111. Essentialis Beatitudo in visione, & possessione Dei sita est.	116
§. 1v. Deus videri non potest, ut in se est, ab homine mortalem vitam agente.	ib.
§. v. Deus videri non potest oculis corporeis.	ib.
§. vi. Mens creata divinæ Essentialis visionem naturæ virtus consequi non potest.	117
§. vii. Deus a nulla creata Mente comprehendi potest.	ibid.
§. viii. Iustorum Animæ, quibus nihil elucendum superest, Deum vident statim atque corporibus solatae sunt.	118
§. ix. Spirituales fructus ex postremo Symboli Articulo colligendi.	ib.

LIBER II.
DE SACRAMENTIS.

TRACTATUS I. De Sacramentis in genere.	121
Cap. 1. De Sacramentorum essentia.	ib.
Art. 1. De Sacramenti nomine.	ib.
Art. 11. De Sacramenti Definitione.	122
Cap. 11. De Necessitate Sacramentorum.	123
Propositio 1. Sacramenta in Nova Lege a Christo instituta conveniunt omnino sicut.	124
Propositio 2. Sacramenta Novæ Legis necessaria sunt ad salutem, quædam simpliciter necessitate mediæ, & præcepti; quædam sola necessitate præcepti; non tamen omnino singulis.	ib.
Propositio 3. Sacramenta Novæ Legis propter solam fidem nutriendam non sunt instituta.	ib.
Propositio 4. Sacramenta Novæ Legis a Sacramentis Veteris Legis sola Rituum externorum, sive ceremoniarum diversitate non differunt.	125
Cap. 111. De partibus Sacramentorum.	ib.
Propositio 1. Materie, & formæ Sacramentorum sunt a Christo determinatæ.	126
Propositio 2. Materiam, & formam quorundam Sacramentorum a Christo in genere tantum determinatis, earum vero determinationem in specie, Apostolorum, & Ecclesiæ auctoritas, ac prudentia commisit, probabilis est plurimorum Theologorum opinio.	ib.
Propositio 3. Verbis, quibus Sacramenta consecretur, consecratoria sunt, non conculatoria.	127
Propositio 4. Mutatio substantialis materie, aut formæ Sacramentalis, tollit veritatem Sacramenti, ipsamque irritum reddit.	ib.
Regula præxim spectantes.	ib.
Regula 1. Mutatio substantialis materie fit, cum alterius speciei res sensibilis ad consecrandum Sacramentum adhibetur, quam a Christo præscripta sit.	ib.
Regula 2. Mutatio substantialis formæ est ea, qua verborum sensus tollitur.	ib.
Regula 3. Transpositio verborum Sacramentalium quandoque mutationem substantialem infert in formam sacramentalem, quandoque accidentariam dumtaxat.	128

LIII 2 Re.

regula 4. Interruptio verborum mutationem interdu sub-
fractilem, alias accidentariam tantum in formam Sacra-
mentalem invehit.
Regula 5. Omisio verborum ad substantiam forme Sacra-
mentalis pertinentium, quae tunc fieri censetur, cum tol-
litur debitus verborum sensus, irritum reddit Sacramen-
tum.
Regula 6. Additio verborum, quae debitam formam Sacra-
mentalis sensum corrumpunt, tollit veritatem Sacramenti.
Regula 7. Qui corrumpe profert verba sacramentalia, si hoc
ex industria facit, Sacramentum non perficit: si vero ex
impetritia, nec penitus aufertur sensus locutionis per ha-
sulum corruptelam, pericitur nihilominus Sacramentum.
Regula 8. Sacramentorum formas, aut materias quasvis ra-
tione mutare nemini homini licet. Ita immutantes ex
industria, vel crassa ignorantia, Sacramentum irritum redderent, vel qui mutatione quicumque Ritus Novos, aut errores ab Ecclesia damnatos inducere intenderent, lethalis peccati rei essent.
Regula 9. Qui ex industria corrumpe profert verba forme Sacramentalis, etiam eodem sensu manente, lethalis peccati reus est.
Regula 10. Lethalis peccati reus est, qui materia, aut forma dubia utitur in Sacramentorum administratione, cum certam, & indubitatam adhibere potest.
Regula 11. Lethaliter peccat, qui modum materiae, & forme non habilem, & ab Ecclesia universalis, vel sua, observatum non servat.
Cap. iv. De numero, & dignitate Sacramentorum.
Art. 1. Quot sint Novae Legis Sacramenta.
Art. 11. De Sacramentorum Dignitate.
Cap. v. De Sacramentorum efficacia.
Art. 1. Utrum Sacramenta Novae Legis Gratiam conferant.
Propositio 1. Sacramenta Novae Legis continent Gratiam, quam significant, eamque semper, & omnibus non potentibus obicem conferunt.
Propositio 2. Sacramenta Novae Legis non solum Gratiam sanctificantem conferunt, vel augent, sed etiam Gratiam peculiarem tribuunt unicuique Sacramento propriam, quae propter sacramentalis dicitur.
Art. 11. Utrum sacramenta Novae Legis Gratiam conferant ex opere operato.
Propositio Unica. Sacramenta Novae Legis Gratiam conferunt ex opere operato.
Art. 111. De Sacramentorum effectu, scilicet Caractere,
Propositio 1. Tridentina Synodus Characteris doctrinam ab antiquis Patribus accepit.
Propositio 2. Character sacramentalis est indelebilis.
Propositio 3. Omnia Novae Legis Sacramenta Characterem non imprimunt, sed tria duntaxat, scilicet Baptismus, Confirmatio, & Ordo.
Propositio 4. Qui sacramenta Characterem imprimenda sine debitis dispositionibus suscipit, siue (ut loquuntur Theologi) cum fictione, Characterem quidem suscipit, sed non Gratiam sanctificantem.
Propositio 5. Recedente fictione, seu accedente Penitentia, Gratia sacramentalis suscipitur, seu potius de novo producit in eo, qui sine debitis dispositionibus Sacramentum suscipit.
Cap. vi. De Sacramentorum institutione.
Propositio Unica. Omnia Sacramenta a Christo instituta sunt.
Cap. vii. De Sacramentorum Ministris, & conditionibus ad eorum administrationem requisitis.
Art. 1. De certorum Ministrorum Institutione.
Art. 11. De Ministrorum Fide, & probitate.
Propositio 1. Sacramentorum virtus, & efficacia ex Ministrorum fide, & probitate non pendet: adeoque ab Haereticis, Schismaticis, & impiis hominibus administrata, nihilominus valida sunt, modo materia, & forma essentialis cum debita intentione adhibeatur.
Regula praxim spectantes.
Regula 1. A malis Ministris, quoad ab Ecclesia tolerantur, licet recipere Sacramenta.
Regula 2. Parochianis, urgente necessitate, non solum recipere, sed & petere Sacramenta licet a Parocho suo quantumcumque malo, si sit ab Ecclesia toleratus.
Regula 3. Sacramenta petere non licet ab improbo Ministro, qui nec Parochus est, nec paratus est ea administrare.
Regula 4. A Ministris improbis, & ministrare volentibus, petere, ac recipere licet Sacramenta, si necessitas urget.
Regula 5. In casu extremae necessitatis, licet petere, & sus-

scipere Baptismi, & Penitentiae Sacramenta a malis Ministris, quamvis ab Ecclesia non tolerentur.
Regula 6. Extra casum necessitatis non licet petere, & suscipere Sacramenta ab Haereticis, Schismaticis, aut improbis Ministris ab Ecclesia non toleratis.
Regula 7. Ecclesiae Ministris Sacramenta in statu peccati mortalis conferentes, vel administrantes gravissime peccant.
Regula 8. Peccant mortaliter Ecclesiae Ministris, qui Sacramentum aliquod in statu peccati mortalis sollempni Ritu conferunt, vel administrant, nisi vera Contritione, cum proposito Sacramentalis Confessionis quamprimum edenda, peccatum illud expiant.
Regula 9. Lethaliter peccat Sacerdos, qui Eucharistiam sine a se, siue ab altero consecratam administrat in statu peccati mortalis.
Regula 10. Diaconi etiam, & Subdiaconi suorum functionum Ordinem in statu peccati mortalis sollempniter obpentes, lethaliter peccant.
Regula 11. Verbi Dei Ministris Sac. Concessionis officio habentes in statu peccati mortalis, praeter huiusmodi sit manifestum, graviter peccant.
Regula 12. Sacramentorum Ministris animam ab omni peccati mortalitate parum diligenter conservare debent.
Art. 111. De intentione Ministris.
Propositio 1. Intentio interior, & sincera facienda quod facit Ecclesia, necessaria est in Ministris Sacramentorum, ut valida sint, & rata.
Propositio 2. Ad Sacramenti perfectionem necessaria non est in Ministro intentio producendi effectum Sacramenti.
Propositio 3. Ut ratum sit Sacramentum, non sufficit intentio habitualis, neque necessaria est actualis, sed sufficit virtualis.
Regula praxim spectantes.
Regula 1. Si quis Ritus a Christo institutum, & ab Ecclesia celebratum, atque frequentatum in Administratione Sacramenti servaverit, nec ullo tunc prodiderit indicio serio se non agere, aut contrariam intentionem habere intentioni Ecclesiae; postea autem significet se nullam intentionem habuisse, suscipiendi Sacramenti, non statim iterandum Sacramentum est, v. g. Baptismus, aut Ordinatium, etiam sub conditione, sed consulendus est Episcopus, & si necesse sit, S. Apostolicus, eiusque expectandum Judicium.
Regula 2. Perverse intentio Ministris suscipiendis Sacramenta non nocet, cum illam ignorant, eiusque peccato non communicant.
Regula 3. Quamvis actualis intentio ad valorem Sacramenti non sit necessaria, sed virtualis sufficit; tamen graviter peccat Sacramentorum Minister, si studium omne, ac diligentiam non adhibeat, ne ab intentione actuali distrahatur.
Cap. viii. De Sacramentorum caeremoniis.
Propositio 1. A primis usque Ecclesiae temporibus illud semper servatum est, ut Sacramenta sollempnibus quibusdam caeremoniis administrarentur.
Propositio 2. Caeremoniarum usus in Sacramentorum administratione utilissimus est, optimisque rationibus nititur.
Regula praxim spectantes.
Regula 1. Caeremoniae ab Ecclesia receptae, & approbatae, & in sollempni sacramento administratione adhiberi solent, nec contemni, nec a Ministris pro libito omitti, aut in novas alias, privata auctoritate, mutari possunt.
Regula 2.
Regula 3.

T R A C T A T U S I I.
D E B A P T I S M O.

Capitulum 1. De Natura Baptismi.
Art. 1. Quid sit Baptismus.
Art. 11. De materia Baptismi, & ingredientibus ejusdem Figuris.
Propositio 1. Veram, & naturalem aquam esse necessariam, solumque legitimam Baptismi materiam, dogma Fidei est.
Regula praxim spectantes.
Regula 1. In qualibet aqua, modo non solvatur species aquae, conferri potest Baptismus.
Regula 2. Nulla necessitas, aut ratio efficere potest, ut validus, ac ratum sit Baptismus in alia materia, quam in aqua simplici collatus.
Regula 3. Aquae consecratio per Christianis admixtionem, & orationem Sacerdotis, ut in ea Baptismus sollempni Ritu administratur, ab antiquis temporibus in Ecclesia observata est.
Propositio 2. Ad valorem Baptismi perinde est, an Ablutio sit immersione, effusione aquae, vel aspersione.
Regula praxim spectantes.
Hac in re unumquodque Ecclesiae suae Ritum sequi debet, nec ab eo discedere abique peccato potest, nisi necessitas cogat.

Propositio 3. Unica, vel trina Immersione perfici potest Baptismus, quamvis trina Immersio praeter Traditionem, & antiquis Ecclesiae moribus magis conveniat.
Art. 111. De Forma Baptismi.
Propositio Unica. Perfecta, & absoluta Baptismi forma haec est: Ego te baptizo in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.
Regula praxim spectantes.
Regula 1. Irritum est Baptismus, si quis baptizaret in Nomine S. Trinitatis, tribus personis expresse non invocatis.
Regula 2. Irritum pariter est Baptismus in Christi solius Nomine collatus.
Regula 3. Multo minus ratum est Baptismus in Nomine Dei, & Sanctae Crucis collatum.
Regula 4. Non solum tres Personae Trinitatis in forma Baptismi propriis nominibus exprimebantur, sed & 3-tio Ministris, dicendo, Ego te baptizo.
Regula 5. Simul ab eo, qui baptizat, non ante, aut post absolutionem, sed eodem tempore quo ablutio peragitur, verba Sacramenti, quae formam continent, pronuntianda sunt.
Regula 6. Baptizare se ipsam nemo potest.
Regula 7. Pronomen Ego, & verbum amen, ad substantiam forme non pertinent.
Regula 8. Pronomen Te, ita necessarium est, ut qui tantum diceret, Baptizo, nihil conficeret.
Regula 9. Latius formam Graecorum studiose adhibens lethaliter peccat: validus tamen, ac ratum est Baptismus.
Regula 10. Si quis loco illius verbi Baptizo, dixerit, Abluo, lauo immerso, validus est Baptismus.
Regula 11. Si loco harum vocum, In Nomine, dicat, In Nominibus, nullus est Baptismus.
Regula 12. Si quis addat formae Baptismi aliqua verba forme sensum non immutantes, ratum erit Baptismus.
Regula 13. Baptismus ita collatus: Ego te baptizo in Nomine Patris, Ego te baptizo in Nomine Filii, ego te baptizo in Nomine Spiritus Sancti, rarus, ac validus videtur.
Cap. II. De Baptismi Joannis.
Propositio Unica. Baptismus Joannis eandem vim cum Baptismo Christi non habuit, dogma Fidei est.
Cap. III. De Institutione Baptismi.
Propositio 1. Baptismus ante Christi Passionem institutus est.
Propositio 2. Christus Baptismus instituit, cum a Joanne in Jordano baptizatus est.
Propositio 3. Obligatio Baptismi non cepit nisi post Mortem, & Resurrectionem Christi, & sufficientem Legis Evangelicae promulgationem.
Cap. IV. De Baptismi necessitate.
Propositio 1. Omnibus hominibus Baptismi Lex a Domino praescripta est, non solum iis, qui adulti sunt aetate, sed etiam infantibus: ita ut nisi per Baptismi gratiam deo renascantur, in sempiternam miseriam, & interitum a parentibus, siue illi Fideles, siue Infideles sint, procreantur.
Propositio 2. Baptismus Aquae in adulta aetate hominibus supplet Baptismus Haminis, seu perfecta cordis conversio cum voto Baptismi, quando illos a susceptione Sacramenti necessitas excludit.
Propositio 111. Martyrium vicem Baptismi supplere, certissimum est.
Confessoria praxim spectantes.
Regula 1. Ad Baptismi susceptionem omnes, & singuli homines obligantur.
Regula 2. Parentes, aut curatores infantium tenentur ad procurandum illis Baptismus.
Regula 3. Baptismus puerorum non est differendus.
Regula 4. Baptismus adultorum differi potest.
Regula 5. Peccant Catholici, cum ultra tempus ab Ecclesia constitutum Baptismus differant.
Cap. v. De Ministro Baptismi.
Propositio 1. Sacerdos est proprius, & ordinarius Minister Baptismi.
Documenta praxim spectantes.
Regula 1. Peccant Laici Baptismus extra casum necessitatis administrantes: immo & Clerici quicumque siue Mi-

nores, siue Majores, praeter proprium Parochum, vel Sacerdotem, cui hanc ille provinciam demandaverit.
Regula 2. Peccant graviter, qui pueros alicui, quam proprio Parocho, vel Sacerdoti, cui hanc ille provinciam commiserit, baptizandos offerunt; & multo magis si Laico, mulieri, haeretico, aut non baptizato, extra casum necessitatis.
Regula 3. Hic ordo a Fidelibus in Baptismo conferendo, cum necessitas urget, omnino servandus est: ut mulier si viri adfuit; Lucus item presente Clerico; tum Clericus coram Sacerdote, Baptismi administrationem sibi non sumat.
Regula 4. Obstetricibus formam Baptismi tenentibus baptizare licet urgente necessitate, etiam presente Laico, qui huius Sacramenti conficiendi plane ignarus, rudisque sit.
Regula 5. Parentes filios suos baptizare non debent absque manifesta necessitate.
Regula 6. Parochi baptizandi formulam docere, ac tradere Christiano Populo debent.
Cap. vi. De susceptoribus, siue Patrini.
Propositio Unica. Praeter Sacramenti Ministris susceptores etiam, siue Patrini ex antiquissima Ecclesiae consuetudine ad Baptismum conveniunt adhibentur.
Confessoria praxim spectantes.
Regula 1. Susceptorum partes sunt curare, ac filiosi Fidei Catholicae elementis, & moribus Christianis informantur.
Regula 2. Spiritualis coegatio Matrimonium contrahendum impediens, & dirimens contractum, oritur inter Paternos, ac baptizatum, illiusque patrem, & matrem, necnon inter baptizantem, & baptizatum, baptizati que patrem, ac matrem.
Regula 3. Pater, & Mater baptizati Patrino officio in illius Baptismo fungi non debent, nisi cogat necessitas.
Regula 4. Qui non sint admittendi ad suscipiendum ex facto Fonte puerum.
Regula 5. Admitti non debent Patrini, qui nondum Confirmationis Sacramentum susceperunt.
Regula 6. Admittendi non sunt peregrini, & ignoti ad puerum suscipiendum, multo minus Haeretici, & Schismatici.
Regula 7. In Patrino delecta ratio magis habenda est spiritualis utilitatis pueri, quam nobilitatis, divitiarum, amicitiae, temporaliumve quorumvis commodorum.
Regula 8. Ad pueros et sacro fonte suscipiendos admitti non debent Monachi, aliive Regulares, aut Moniales.
Conveniens esset, ut nec Saeculares Clerici sacris initiati, in suorum praeferebant Beneficiorum, aut Mansionum, locis pueros a Baptismi fonte susceperent.
Regula 9. Quae nomina baptizandis imponenda sint.
Regula 10. Docens quid Patrini, & Parochi respectu illorum vitandum sit.
Cap. vii. De suscipiendis Baptismus, & conditionibus ex illorum parte necessariis.
Propositio 1. Quis homo capax est Baptismi, siue adultus, siue puer, siue vir, siue mulier.
Propositio 2. Infans in utero matris adhuc existens baptizari non potest.
Confessoria praxim spectantes.
Regula 1. Expectanda est totalis egressio pueri ex utero, ut baptizetur, nisi mori imminet.
Regula 2. Si mulier in partu obierit, curandum est, ut statim uterus aperitur, indeque educus infans, si vivit, quamprimum baptizetur.
Regula 3. Infantes, qui mortui nascuntur, baptizari non debent, etiam si in eis ad piam quadam loca simplicibus, aut superstitionis mulierculis delatis motus aliquis, aut color ab extrinseco ortus, aliudve signum quocumque vitae appareat.
Regula 4. Praegnantis mulieris, parentamque, ac domesticorum erga ipsam piam officium.
Regula 5. Circa Monachorum Baptismus cautio maxima est adhibenda.
Propositio 3. Pueri Judaeorum, & aliorum Infidelium in vivis parentibus baptizari non debent: quamvis collatus ipsis Baptismus sit ratum, ac validus.
Exceptiones praxim spectantes.
Regula 1. Filii Infidelium, qui aliquando sibi susceperunt, sed ab ea defecterunt, inviis parentibus possunt baptizari.
Regula 2. Pueri Infidelium, qui sint Christianorum servi, possunt inviis parentibus baptizari.
Regula 3. Puerum in extremo vitae periculo constitutum, & de cujus salute desperatum est, inviis parentibus baptizare licet.
Regula 4. Alterutro parentum consentiente, puer baptizari potest, quantumvis repugnet alter.
Regula 5. Pueri a parentibus Infidelibus siue jure, siue injuria separati, possunt illis incoisulitis baptizari.
Regula 6. Infidelium pueri, ut primum rationis usum atti-

attigerunt, in vitis parentibus baptizari possunt. 173

Regula 7. Pueri Iudeorum, & aliorum Infidelium, in vitis parentibus baptizati, ab illis separandi sunt, propter perversionis periculum. ib.

Proposio 4. Amentes, & furiosi a natiuitate, aut a puertia perpetuo his morbis laborantes baptizari possunt sicut infantes: qui vero amentia, vel furor ex intervallis laborant, non sunt baptizandi, nisi Baptismus ante amentiam, vel furorem, aut in lucidis intervallis postaverint. 174

Proposio 5. Emergendi Catechumeni baptizandi sunt urgente necessitate, aut data opportunitate. ib.

Proposio 6. Ad Baptismum adultorum necessarius est baptizandum consensus, seu intentio suscipiendi Baptismum, quae saltem praecedat, & per actum contrarium non fuerit revocata. ib.

Constativaria Propositio. ib.

Alienium est ab Ecclesiae ingenio, & disciplina, ut ad baptismum suscipiendum invidios cogatur. ib.

Proposio 7. Fides ad consequendam baptismi gratiam maxime necessaria est aditus. 175

Proposio 8. Ad gratiam per Baptismum obtinendam, necessarius adultis est Poenitentia, seu dolor sincerus de peccatis ante commissis, peccati voluntatem excludens. ib.

Documentum ad morum informationem. 176

Dei misericordia ob Baptismi beneficium laudanda. ib.

Cap. 3. De effectibus Baptismi. 177

Proposio 1. Primus, ac praecipuus effectus Baptismi, est casualiumque peccati, sive a primis Parentibus origine contracti, sive a nobis commissi, plena, & perfecta remissio. ib.

Proposio 2. In Baptismo poenae omnes peccati debent a Deo benignè condonari. 179

Proposio 3. Quamvis post Baptismum poenae huius vitae remanent, scilicet concupiscentiae motus, inehrmitates corporis, morbi, dolorum sensus, moriendo necessitas, miseriam omnes, quae penales vocantur, Baptismi tamen virtute ab his liberantur Iusti in Resurrectione. ib.

Documentum ad morum informationem. 180

Christianus vigilare, & pugnare fortiter debet contra tentationes post Baptismum ingruentes, & de adiutorio Gratiae Christi pie considerare. ib.

Proposio 4. Alter effectus Baptismi est regeneratio, seu renovatio per Gratiam sanctificantem, virtutum insaturum, ac donorum comitatum instructum. ib.

Proposio 5. Baptismus sequens omnis renovatio quodammodo tribuitur non ita tamen, ut sola Baptismi recordatio per fidem sufficit ad remissionem omnium peccatorum, quae post baptismum committuntur, & nullo alio Sacramento sit opus. 182

Proposio 6. Illuminatio, & bonorum operum fecunditas sunt effectus Baptismi. 183

Proposio 7. Baptismus imprimi characterem, ex quo fit, ut iterum absque sacrilegio non possit. ib.

Constativaria praxim spectantia. 184

Regula 1. Non iterum Baptismus, cum baptizantur illi, quorum Baptismus incertum est. ib.

Regula 2. ib.

Regula 3. Quamvis eos de quorum Baptismo dubitatur, baptizari voluerint veteres Patres, & Synodi sine apposita conditione, idque diu fuerit in usu: postea tamen consultius visum est illos, quorum baptismus incertus, aut dubius erat, sub conditione baptizare. ib.

Regula 4. Ab Haereticis, praesertim Lutheranis, & Calvinistis, sub legitima forma verborum forma in publico actu baptizati, sub conditione baptizari non debent. ib.

Regula 5. Infantes ab Obstericibus baptizandi poenitentiis domi baptizati, sub conditione baptizari non debent. 185

Regula 6. De Infantum expositorum baptismis. ib.

Regula 7. Presbyter non baptizatus baptizari debet, ac deinde ordinari, si velit. ib.

Proposio 8. Postremus effectus Baptismi est Regni caelestis, quod peccato interclusum erat, apertum. ib.

Proposio 9. Christiani per Baptismum non solum Fidei, sed universae Legis Christi servandae debitores sunt. ib.

Documentum ad morum informationem. 187

Baptismus ad imitationem Christi, adeoque ad bona opera Christianos obligat. ib.

Proposio 10. Baptismus hominem ab Ecclesiae Mandatis non liberat. 189

Proposio 11. Revocandi quidem sunt homines ad Baptismum suscipiendi memoriam, ut promissiones in Baptismo factas obviarent: sed vi promissionum huiusmodi irrita esse vota omnino post Baptismum facta, nemo nisi Haereticus dixerit. ib.

Documentum ad morum informationem. 190

Cap. IX. De Ceremoniis baptismi. 191

Art. 1. De Ceremoniis baptismi praecedentibus. 191

Art. II. De Ceremoniis baptismi comitantibus. 192

Art. III. De Ceremoniis baptismi consequentibus. 193

Art. IV. Quid agendum a Pastore post Administrationem Baptismi. 194

TRACTATUS III

De Sacramento

CONFIRMATIONIS.

Cap. 1. De Confirmationis Natura. 194

Art. 1. Utrum Confirmatio sit verum Novae Legis Sacramentum. 195

Varia Confirmationis nomina. ib.

Proposio Unica. Confirmatio est verum, & proprie dictum Novae Legis Sacramentum. ib.

Art. II. De Materia Confirmationis. 197

Proposio 1. Impositio Manuum cum unctioe Chrismatis coniuncta est materia Confirmationis. ib.

Proposio 2. Chrisma, quod Sacrum unguentum est ex oleo, & balsamo confectum, conveniens est Confirmationis materia. 198

Proposio 3. Chrisma benedictum, seu confectum ab Episcopo esse debet, ut sit Confirmationis materia. ib.

Constativaria praxim spectantia. 199

Regula 1. Chrisma ex pisco Ecclesiae more Feria V. in Cena Domini consecrandum est. ib.

Regula 2. Chrisma quotannis renovandum, & vetus com-burendum est. ib.

Regula 3. Pro Chrismate, aut balsamo ad illud conficiendum, nihil exigendum. ib.

Regula 4. Presbyteri acceptum Chrisma sub sigillo, & serra custodire debent, nec ulli donare, ne ad malefium, superstitionem, aut quovis usus profanum, aliquis abutatur. ib.

Regula 5. Chrismatis consecratio Religiosis ritibus peragitur, quos impie derident Haeretici. ib.

Regula 6. Explicans cur Confirmationis inunctio fiat in fronte confirmandi. ib.

Art. III. De forma Consecrationis. ib.

Proposio Unica. Forma Sacramenti Confirmationis est Oratio Manuum Impositioni adjuncta, & sollemniter verba Chrismatis inunctioni respondentia. ib.

Cap. 2. De Ministro Confirmationis. 200

Proposio Unica. Sacramenti Confirmationis Minister ordinarius est solus Episcopus, extraordinarius vero Presbyter a plerisque Theologis probabiliter asseritur, aliis reclamantibus. ib.

Regula 1. Quo tempore Confirmatio administranda. 201

Regula 2. Quid in ea cavendum. ib.

Cap. 3. De Confirmationis effectibus. 201

Art. 1. De Gratia, primo Confirmationis effectu. 202

Art. II. De septem Donis Spiritus S. Gratiae perfectioribus comitibus. 202

§. I. De Dono Sapientiae. 203

§. II. De Dono Intellectus. 204

§. III. De Dono Consilii. 205

§. IV. De Dono Fortitudinis. 205

§. V. De Dono Scientiae. 206

§. VI. De Dono Pietatis. 207

§. VII. De Dono Timoris Domini. 208

Art. III. De fructibus Sp. Sancti. 209

Art. IV. De Confirmationis characterem, altero eius effectu. 210

Cap. IV. De Necessitate Confirmationis, eiusdemque Sacramento subiecto. 211

Proposio 1. Sacramentum Confirmationis non est necessarium homini Christiano necessitate media. ib.

Proposio II. Confirmatio in re, vel in voto est adultis necessaria necessitate praeepti Divini, & Ecclesiastici. ib.

Constativaria praxim spectantia. 212

Regula 1. Lethaliter peccat, & in manifestum salutis delictum se conjicit Christiani, qui Confirmationis Sacramentum suscipere contemnant, vel negligunt. ib.

Regula 2. Sacramentum Confirmationis contemni censetur, quando Episcopus est praesens, paratus dare, & persona hoc sciens negligit, aut despicit suscipere. ib.

Regula 3. Praeceptum de Sacramento Confirmationis suscipiendo maxime obligat perfectionis, graviorumque tentationum, praesertim adversus Fidem, tempore. ib.

Regula 4. Ecclesiasticum praeceptum de Confirmatione suscipienda, obligat opportunitate data, cum scilicet Episcopus ad illius administrationem paratus adiri potest, quavis sine labore. ib.

Regula 5. Parentes tenentur adducere pueros confirmandos ad Episcopum, cum idoneam aetatem auigerint, & Episcopus Sacramentum istud administrat, aliquo gravis peccati rei sunt. ib.

Regula 6. Omnis aetas Confirmationi esse idonea, sicut & Baptismus. 213

Regula 7. Praecepta disciplinae statim administrandi pueris Sacramentum Confirmationis post Baptismum, in Ecclesia Latina recte mutata est, & rationis usus expectatus. ib.

Regula 8. Secundum hodiernam disciplinam pueris ante septimum non est conferendum ordinarie Confirmationis Sacramentum. ib.

Regula 9. Infirmitas, & in vitae periculo constitutus, qui con-

confirmari non faciant, Sacramentum illud pie postulantis, ab Episcopo administrandum est.

Cap. V. De Dispositionibus ad Confirmationem suscipiendam, vel administrandam necessariis. ibid.

Cap. VI. De Confirmationis ceremoniis confirmandorum Patrum. ibid.

Matrio nomen quando necessaria. 214

Impressio Signi Crucis in fronte quid significet. ibid.

Quid alasp levis indicio. ibid.

TRACTATUS

De Sacramento

EUCHARISTIÆ.

Cap. 1. De Sacramento Eucharistiae secundum se spectato. 215

Art. 1. De Nominibus istius Sacramenti. ib.

Art. II. De Eucharistiae Figuris, & institutione. 218

§. I. De Figuris huius Sacramenti. ib.

§. II. De Eucharistiae Institutione. 219

Art. III. De Materia Eucharistiae. 219

Proposio 1. Materia Eucharistiae est panis, & vinum. ib.

Proposio 2. Materia, ex qua Eucharistia consecratur, solum est panis triticus, & vinum de vite. 220

Proposio III. Tam ex pane fermentato, quam ex azymo consecrari potest Eucharistia. Orientalis Ecclesiae Ritum panem fermentatum adhibent innoxius est. Ritus Ecclesiae Orientalis, azymum consecratis, conveniensior est, & in Christi Domini exemplo fundatus. 221

Proposio IV. Aqua vino conferendo admiscenda est necessitate praeepti Ecclesiastici, non necessitate Sacramenti. 222

Constativaria praxim spectantia. 223

Regula 1. Si panis absque vino consecratur, aut e contrario, valida esse consecratio. ib.

Regula 2. Christi institutioni, ac praeepto repugnat, ut Eucharistia Sacramentum in una tantum specie consecratur. ib.

Regula 3. Unam speciem sine altera consecrari nunquam licet: nec quidem Summi Pontificis dispensatione, ut Eucharistia panis, & vini consecranda quantitas non est ex institutione Christi determinata, idest, nulla est tam magna, quae consecrari non possit, potestate Ministrorum, & verborum Sacramentalium efficacis spectatis. 224

Regula 4. Materiam consecrandam praesentem esse Sacerdoti necesse est, non solum praesentia physica, sed moralis. ib.

Regula 5. Materiam consecrandam debet esse particularis, & determinata intentione Ministrorum. 225

Regula 6. Si quae frumenta sunt, quae ex semine tritici generari possunt, confectus ex iis panis congruus est Eucharistiae materia. ib.

Regula 7. Panis ex tritico cum alterius frumenti modica permutatione confectus, materia est huius Sacramenti: si vero magno se adjulerint frumenti permixti, non est debita materia. ib.

Regula 8. Ex pane penitus corrupto consecrari Eucharistia non potest. 225

Regula 9. Si farina admisceretur aqua rosacea, vel quicumque alius liquor ab aqua vera, & elementari, non potest ex huiusmodi materia confici Sacramentum. ib.

Regula 10. Graeci Sacerdotes, cum in Patria sua, tum in Latina desistant, & Ecclesiis, quae sunt Graecis in Ecclesia Latina desistant, in quibus Ritus Graecorum servantur, pane fermentato ad Eucharistiae consecrationem uti debent: Latini vero cum in suis regionibus, tum in Ecclesiis, quas habent in Graecia, pane azymo. ib.

Regula 11. Ecclesiae Latinae Sacerdos iter agens per Graeciam, aut Sacerdos Graecus per Occidentem, Ritum Ecclesiae suae retinere potest, & ille azymo, hic fermentato pane ad consecrandam Eucharistiam uti, modo absit scandali periculum. ib.

Regula 12. Panes consecrandi, ad usum Sacrificii, & Communionis, iudicose parati debent, ac esse integri, nitidi, & modice quantitati, secundum Ecclesiae consuetudinem. ib.

Regula 13. Sicut ex pane omnino corrupto valide consecrari non potest Corpus Christi: ita nec de aceto Christi Sanguis: potest tamen confici de vino aescendente, sicut & de pane, qui est in via ad corruptionem, licet peccet conficiens. 226

Regula 14. Sicut ex pane omnino corrupto valide consecrari non potest Corpus Christi: ita nec de aceto Christi Sanguis: potest tamen confici de vino aescendente, sicut & de pane, qui est in via ad corruptionem, licet peccet conficiens. 226

Regula 15. Ex agris non potest consecrari Sanguis Christi: ex multo potest. ib.

Regula 16. De vino congelato, an sit aptum consecrationi, variae sunt Auctorum sententiae. ib.

Regula 17. Quia mixtio aquae cum vino non est de necessitate Sacramenti, non refert quantum ad substantiam, & integritatem Sacramenti, quicumque aqua vino miscetur, five naturalis, five artificialis. Quamvis, quantum ad convenientiam Sacramenti, peccet graviter, qui aliam

quam miscet praefer naturalem, & elementarem.

Regula 18. Permodicum aquae vino admiscendum est. ib.

Regula 19. Aqua in dolium infusa non sufficit ad significationem huius Sacramenti. ib.

Regula 20. Si Sacerdos ante consecrationem Sanguinis, & post consecrationem Corporis Christi percipiat, aut vinum, aut aquam non esse in calice, debet statim infundere, & consecrare: si vero post consecrationis verba cognoverit aquam vino mixtam non fuisse, pergere nihilominus debet. ibid.

Regula 21. Nullo modo debet aqua vino jam consecrato misceri, quia sequeretur corruptio Sacramenti pro aliqua parte. 227

Regula 22. Si Sacerdos ante consecrationem adverteat, hostiam esse corruptam, aut non esse ex pane tritico, ipsa statim rejecta, sumat aliam, & a Canone incipiens, Missam profectur. 227

Regula 23. Si panca, vel aranea in Calicem ante Consecrationem ceciderit, aut etiam venenum immixtum cognoverit Sacerdos, effuso vino, & abluo Calicem, aliud vinum infundere debet consecrandum. ib.

Regula 24. Si qui defectus accident circa materiam consecrandam, etiam absque voluntate Sacerdotis, aut Ministrorum, sola ignorantia, vel negligencia, nihilominus poenitentiam huius errati agere debent. ib.

Art. IV. De forma Eucharistiae. 230

Proposio Unica. Forma consecrationis panis sunt haec verba, Hec est Corpus meum. Forma vero consecrationis vini sunt, Hec est Calix Sanguinis mei, &c. Nec alie praees ad consecrationem Eucharistiae sunt necessariae, ut Graeci recentiores contendant. ib.

Constativaria praxim spectantia. 229

Regula 1. Hae verba, Accipite, & manducate: & Bibite: & hoc omnes, ad Sacramentum conficiendum non sunt omnino necessariae; gravissime tamen peccaret Sacerdos illa praetermittens. ib.

Regula 2. Idem forendum est iudicium de conjunctione, enim. ib.

Regula 3. Non solum haec verba, Hec est Calix Sanguinis mei, sed & haec, Novi Testamenti, qui pro vobis, &c. pro multis effundatur in remissionem peccatorum, ad substantiam formae pertinent. ib.

Regula 4. Si verbum, est, praetermitteretur, sacrilegii reus esset Sacerdos illud omittens: sed tamen praetergesset consecratio. 230

Regula 5. Si quis loco pronominis, Hec, diceret, Ista est Corpus meum, graviter quidem peccaret, sed rata esset consecratio. ib.

Regula 6. Si Sacerdos demonstrato pane diceret, Hae est Caro mea: aut, Hae est Corpus Christi, Sacramentum non conficeretur. ib.

Regula 7. Si diceret Sacerdos, Fiat hoc Corpus meum, non consecraret. ib.

Regula 8. Si Sacerdos non meminerit se verba Consecrationis protulisse, propterea perturbari non debet, sed factum profectui, & perficere. ib.

Art. V. De necessitate Sacramenti Eucharistiae. 231

Proposio 1. Eucharistia non est ad salutem necessaria necessitate media: ita ut sine Eucharistiae Sacramento actu suscepto vitam aeternam consequi nemo possit. ib.

Eucharistia pueris olim administratur. ib.

Quando subrogata puerorum Communionio. ib.

Proposio 2. Res, five effectus Sacramenti Eucharistiae, qui est conjunctio cum Christo, & instio Corpori ejus mystico, seu votum saltem impliciter suscipiendi hoc sacramentum, est necessaria ad salutem. 232

Proposio 3. Eucharistia necessaria est adultis necessitate praeepti, cum Divini, tum Ecclesiastici. 233

Ecclesiae praeeptum de Communionis Paschalis, Communio Infirumum. 233

Constativaria praxim spectantia. ib.

Regula 1. Divinam, & Ecclesiasticam praeeptum de Eucharistiae sumptione, parvulus non spectat. ib.

Regula 2. Mortale peccatum committit, quicumque Fidelis Eucharistiam tempore Paschalis non sumit. ib.

Regula 3. Praeeptum Communio Paschalis extra propriam Parochiam non impletur. 234

Regula 4. Paschalis Communio de consilio proprii Sacerdotis, ob rationabilem causam, ad tempus differri potest. ib.

Regula 5. Qui apud Privilegiatos, sive in Ecclesiis Regularium Eucharistiam famerit Hebdomada Sancta, debet nihilominus intra Quindenam Paschalem semel in Ecclesia Parochiali sumere, ut satisfaciatur praeepto Communionis Paschalis. ib.

Regula 6. Qui praeepto Communio Paschalis satisfecit, Eucharistiam in propria Parochia sumendo, id ipso Paschalis Eucharistiam famerit hebdomada Sancta, debet nihilominus intra Quindenam Paschalem semel in Ecclesia Parochiali sumere, ut satisfaciatur praeepto Communionis Paschalis. ib.

Regula 7. Qui praeepto Communio Paschalis satisfecit, Eucharistiam in propria Parochia sumendo, id ipso Paschalis Eucharistiam famerit hebdomada Sancta, debet nihilominus intra Quindenam Paschalem semel in Ecclesia Parochiali sumere, ut satisfaciatur praeepto Communionis Paschalis. ib.

Regula 8. Mortale peccatum incurrit, quisquis gravi mor- bo

bo corruptus & in mortis periculo constitutus, Eucharistie Viaticum recipere renuit, ac negligit. 234

Regula 9. Precepto annuae Communionis non fit satis per sacrilegum Domini Manducationem. 235

Regula 10. Explicans, quo Ritu Eucharistia deferenda sit ad infirmos. 236

Cap. II. De Conversione panis, & vini, in Corpus, & Sanguinem Christi. 236

Art. 1. Utrum Christi Domini Corpus, & Sanguis vere, & realiter in Eucharistiae Sacramento continentur. 237

Propositio Catholica. Verum Christi Domini Corpus, verum item Sanguis in Eucharistia re ipsa praesentia sunt, non praesentia tantum virtutis, & efficaciae, sed substantiae. 238

Realis praesentia Corporis, & Sanguinis Christi in Eucharistia probatur ex verbis promissionis. 237

Ex verbis institutionis. 237

Ex verbis huius Sacramenti usum spectantibus. 238

Ex summo Patrum consensu. 238

Contrariae Doctrinae damnatio in Conciliis. 238

Rationes Catholice istius veritatis. 239

Art. II. Utrum substantia panis, & vini post Consecrationem in Eucharistia remaneat. 241

Propositio Catholica. Panis, & Vini substantia in Eucharistia Sacramento post Consecrationem non remanet; sed tota panis substantia divinis virtute in totam Corporis Christi substantiam; totaque vini substantia in totam Sanguinis Christi substantiam convertitur. 241

Transubstantiationis fides ex Script. Sacra. 242

Ex doctrina Patrum. 242

Ex antiquis Liturgiis. 242

Art. III. Quo realis praesentia Corporis, & Sanguinis Christi in Eucharistia consecratis explicatur. 245

Consecrarium 1. Christi Corpus, & Sanguis in Eucharistia sunt extra usum huius Sacramenti. 245

Consecrarium II. Eucharistiam in Sacramentis reservare, & ad infirmos deferre licet, expedite. 245

Consecrarium III. Corpus Christi est sub specie panis, & Sanguis sub specie vini, vi verborum, ipsam autem Corpus sub specie panis, & Sanguis sub specie panis, animique sub utraque, vi naturalis illius connexionis, & concomitantiae, qua partes Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexerat non amplius mortuus, inter se copulatur: divinitus porro propter admirabilem illam ejus cum anima, & corpore hypostaticam unionem. 246

Consecrarium IV. Non solum sub utraque specie, sed sub quavis utraque specie partialis totam Christum continent. Dogma Fidei est. 247

Consecrarium V. Quamvis totus Christus sit sub utraque specie, & sub singulis cujusque speciei portionibus, separatione facta, optimo tamen iure institutum est, ut separatim duae Consecrationes fierent. 248

Consecrarium VI. Christum Dominum in Eucharistia Sacramento cultu laetiae, etiam externo, adorandum esse, Dogma Fidei est. 248

Consecrarium VII. Pie, & religiose hic inductus mos est, ut singulis annis peculiari quodam, & Festo Die Venerabile Eucharistiae Sacramentum singulari veneratione, ac Solemnitate celebraretur, utque in Processionibus reverenter, & honorifice per vias, & loca publica circumferretur. 247

Consecrarium VIII. Regulae circa SS. Eucharistiae Sacramentum Expositionem. 248

Christus Dominus in SS. Eucharistiae Sacramento publice, ut adoretur, populo pie proponitur ab Ecclesia. 249

Consecrarium IX. Accidentia panis, & vini in Eucharistiae Sacramento sine subiecto remanent. 250

Consecrarium X. Fractus, divisioque speciebibus, Corpus Christi non frangitur, nec dividitur, sed integrum sub quacumque particula perseverat. 250

Consecrarium XI. Corpus Christi non est ubique: sed in caelo est ad dexteram Patris, ut in loco; in Eucharistia vero sub speciebus ubique locorum consecratis, ut in Sacramento. 251

Consecrarium XII. Quamvis species sacramentales interdum corrumpanatur, corruptio tamen illa in Corpus Christi non redundat. 251

Cap. III. De effectibus Sacramenti Eucharistiae. 253

Propositio 1. Per Eucharistiae Sacramentum gratia conferitur eis, qui illud pure, & sancte accipiunt. 253

Propositio 2. Sacramentum Eucharistiae non confert primum gratiam, adeoque nec remissionem peccatorum mortuorum per se operatur. 252

Propositio 3. Per Eucharistiam peccata venialia condonantur. 252

Propositio 4. Tota poena peccati per Sacramentum Eucharistiae non remittitur. 253

Propositio 5. Eucharistiae Sacramentum antidotum est, quo a futuris peccatis homines preservantur. 253

Propositio 6. Sacra Eucharistiae summa vis est ad aeternam gloriam comparandam. 253

Propositio 7. Eucharistia fumentibus prodest; non solum quantum est Sacramentum, sed etiam ad Sacrificium;

Regula 6. Hostiam non consecratam loco consecratae dare peccatori non licet. 266

Regula 7. Eucharistiam suspectis de crimine dare non licet ad illum manifestationem. 266

Regula 8. Cautio erga peccatores observanda. 267

Art. II. Praxis omnino speciosa praeparatione Animi, & corporis ad sacram Communionem necessarium. 267

§. 1. De praeparatione animi. 267

Actus Fidei dispositiones sunt ad sacram Communionem necessariae. 267

Confidentiae puritas. 267

Animi attentio, Amor Dei, concordia cum proximo, pii desiderii fervor. 267

Humilitas. 268

§. II. De praeparatione corporis. 268

Jejunium esse necesse est, qui ad S. Eucharistiae Communionem accedunt, *ibid.* & seq. Plures casus explicatur hanc conditionem spectantes. 268

Continentia, dispositio ad sacram Communionem. 270

Qua ratione pollutio nocturna Communionem impedit. 270

Probare diutius, penitentiae operibus expiari, & salutaris continentiae exerceri debent, qui in peccata carnis lapsi sunt, antequam ad sacram Communionem admittantur. 270

Quo habitu corporis ad sacram Communionem accedendum. 271

Art. III. Quid in ipsa Communione, & post Communionem praestandum. 271

Art. IV. De frequenti Communione. 271

Propositio Unica. Frequentior Communitio, si nihil obstat, praestatriori. 272

Eucharistia panis quotidianis. 272

Christiani, quoties ad Eucharistiam accedunt, Pascha est. 272

Consecraria Praecepta. 274

Regula 1. Frequens Communitio non est iis permittenda, qui vel in peccata mortalia sepe labantur, vel ad affectum venialium non sunt liberi, & immunes. 274

Regula 2. Commotio quavis adversus proximum, vel leviusculam, qua sibi tantum coram indignis, impedimentum est ex decentia, & decore, Sacramentum a sacrosancti Sacrificii oblatione, Fideles reliquos a sacra Communionem prohibens, quo die id ipsis contigit, nisi gravis urgeat necessitas. 275

Regula 3. Communitio frequentis iis tantum permittenda est, qui vehementi desiderio Corpus Christi percipiendi, & eo quidem ex caritate profecto, sunt incensi. 276

Regula 4. Quamvis actualis devotio ad Communionem plenam fructuosam sit necessaria, non tamen ad frequentem Communionem opus est devotione sensibili. 276

Regula 5. Mandatis curis occupati, raris ad sacram Communionem accedere debent, quam illi, qui tantum spiritibus suis sunt intenti. 277

Regula 6. Qui in mortale aliquod peccatum lapsi sunt, statim ad S. Communionem accedere non debent, quamvis contriti, & confessi, sed per aliquod tempus penitentiam agere, antequam ad sacram Mensam accedant. 277

Regula 7. Frequens Communio in iis, qui meliores propterea non evadunt, & nullam ea eis referunt fructum spirituales: & iis, qui seculariter vivunt, & Mundi pompas, voluptates, & spectacula contemplantur, non est siquam Praedestinatio. 278

Art. V. De Communionis sub utraque specie. 278

Propositio 1. Communitio sub utraque specie Laicis a Christo non est praecipua, nec ad salutem necessaria. 278

Propositio 2. Ecclesia Calicis usum Laicis subtrahere potuit, iustitiae de causis subtraxit. 279

Articuli Consecraria. 281

Regula 1. Presbyteri, qui Sacramentum Eucharistiae sub utraque specie nunc administrarent, mortaliter peccarent, & Eccommunicationem incurrerent. 281

Regula 2. Lex Ecclesiae de Communionem Laicorum sub una specie non est perpetua, & immutabilis. 281

Regula 3. Haereticis nostri temporis Communionem sub utraque specie permittere non expedit. 282

Regula 4. Communitio Laica, & Communio Peregrina, quarum in antiquis Canonibus fit mentio, quid aliud fuerint a sumptione Eucharistiae sub unica specie, aut extra cancellos Altaris, more Laicorum. 282

Cap. VI. De Missae Sacrificio. 282

Notio generalis Sacrificii. 282

Quid sit Sacrificium proprie dictum. 283

Sacrificium soli Deo debetur. 283

Art. 1. Utrum Eucharistia sit verum, & proprie dictum Sacrificium. 283

Propositio 1. Eucharistiam esse verum, proprieque dictum Sacrificium, dogma fidei est. 283

Propositio 2. Essentia Sacrificii Eucharistiae in Consecratione, & Oblatione posita est: sumptio vero eius non ad essentiam, sed ad integritatem tamen Sacrificii pertinet. 285

Propositio 3. Eucharistia non tantum est Sacrificium laudis, & gratiarum actionis, sed propitiatorium, & impetratorium. 285

Art. II. Cui Sacrificium Eucharistiae offeratur. 287

Nat. Alex. Theol. Tom. I. 287

Propositio Unica. Solum Deo Eucharistiae Sacrificium offeratur: non Angelis, aut Sanctis hominibus. 287

Art. III. Pro quibus offeratur Eucharistiae Sacrificium. 287

Propositio 1. Sacrificium Eucharistiae pro omnibus hominibus mortalem vitam agentibus, etiam Paganis, Judaeis, Haereticis, Catechumenis, excommunicatis offerri potest, maxime tamen pro Fidelibus Ecclesiae Communionem fruentibus offeritur. 288

Propositio 2. Sacrificium pro Sanctis in Caelo regnantibus in gratiarum actionem offeritur, non in remissionem culpae, vel poenae, vel ad gratiam, aut gloriam essentialiam ipsis impetrandam. 288

Propositio 3. Eucharistiae Sacrificium pro damnatis offerri non potest. 288

Propositio 4. Eucharistiae Sacrificium pro Fidelibus in Domino mortuis, nondum tamen plene expiatis, sed in Purgatorio detentis, rite iuxta Apostolorum Traditionem offeritur. 289

Consecraria Praecepta. 291

Regula 1. Sana de Purgatorio doctrina plebi exponenda. 291

Regula 2. Cavenda in popularibus Concioniis. 291

Regula 3. De foundationibus, & celebratione Missarum. 291

Regula 4. 5. 6. 7. De Posselate Anniverfaria, & Missis ad minorem numerum reducendi. 291

Regula 8. 9. 10. 291

Regula 11. Reprobandus error. 292

Regula 12. Voluntas Testatoris quomodo adimplenda. 292

Art. IV. De Nominibus, quibus Eucharistiae Sacrificium designatur. 292

Art. V. De Missis privatis. 292

Propositio Unica. Missa privata legitima, ac licita sunt. 293

Consecraria Praecepta. 295

Regula 1. Missam semine adstante, & respondente celebrare non licet, sed unum saltem Ministri adesse debet, qui Sacerdoti respondeat. 295

Regula 2. Praeter Clericum, aut idoneum Laicum ministrantem, plures adesse sacrificio minime necesse est. 296

Regula 3. Eremitis perpetuo inclusis permitti potest, ut soli sine Respondente Missam celebrent. 296

Regula 4. Missae Ministri viri esse debent, non foeminae, etiam sanctimonialis. 296

Regula 5. Maxime decet, ut Missae Ministri Clerici sit, superpelliceo indutus, & salari veste. 296

Regula 6. Missarum secularium celebratio, quamvis aliquando tolerata, permitti tamen non debet. 297

Regula 7. Missae Sacrificium privatis in domibus, aeque omnino extra Ecclesiam, & ad divinum tantum cultum dedicata Oratoriis, ad Ordinarios designanda, & visitanda, a secularibus, aut Regularibus Sacerdotibus quibuscumque peragi non debet. 297

Regula 8. Missa in Capellis, & Oratoriis privatis ex dispensatione S. Apostolicae non licet celebrare, nisi Dispensatoris Litteras ab Episcopo visis recognitis, & approbatis. 298

Regula 9. Missis privatis celebrandis hic modus, & ordo statui debet diebus Dominicis, Festis Majoribus, ut earum celebratione, & audientia Populus Christianus a Missa Parochiali audienda non distrahat. 297

Regula 10. Fideles diebus Dominicis, & Majoribus Festis Parochiam frequentare, sollempne Sacrum, & verbum Dei in ea audire tenentur. 298

Regula 11. Fideles audientes Missam Dominicis, Festisque diebus in Ecclesiis Regularium, Ecclesiae praecipuo de audienda Missa satisfaciunt. 298

Regula 12. Parochi, cujusquam gratis, aut nuda, Missam Parochialem anticipare non debent, aut differre, sed ea hora celebrare, quae populo magis commoda sit. 299

Art. VI. De valore Sacrificii Missae. 299

Propositio 1. Sacrificium Missae quantum intentione, & orationibus Sacerdotis alius applicatur, non aequae prodest singulari, ac si pro uno solum offerretur. 299

Propositio 2. Cum plures pari affectu, & devotione cooperatorum Sacerdoti ad sacrificium offerendum, non minor est sacrificii fructus uniuscujusque Oblationis, respondens a quam si unus tantum eum celebrante offerret. 299

Consecraria Praecepta. 300

Regula 1. Qui pro pluribus celebrare debet, eumque in finem elemosynam, sive honorem accepit, officio suo non satisfacit celebrando unam Missam pro omnibus: quin immo graviter peccat, & ad restitutionem tenetur. 300

Regula 2. Celebrationem Missae anticipare non licet pro incertis Missis postularis, ac Elemosynas in eam finem collatas. 300

Regula 3. Sacerdos, qui Missam celebrandam cum certa Elemosyna suscepit, Missam alteri celebrandam committere non potest, parte ejusdem elemosynae sibi retenta, etiam si iustum, & concessam honorarium perolverat Celebrandi. 300

Regula 4. Nihil retineri debet ab Aeditis, aut Administratores Ecclesiarum ex Missarum celebrandarum Elemosynis, pro expensis ornamentorum cereorum, hostiarum, vini, &c. nisi cum Ecclesiae alios redditus non habent, 300

quos cum in ufum expendere possint . 300
Regula 5. Sacerdotes, quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione Beneficii, seu Capelle, legati, aut stipendii, si Elemofynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non possunt eidem Missam utrique obligationi satisfacere . ib.
Regula 6. Sacerdoti Missam pro alio recepta Elemofyna celebranti, non licet aliam quoque Elemofynam accipere ab altero, cui partem illam fructus, seu valoris ejusdem Sacrificii ipsum celebranti debuit applicare . 301
Regula 7. Ubi nullam certam Elemofynam Testator reliquit, ab Episcopo prescribenda est Elemofyna congrua, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum, secundum morem Civitatis, vel Provinciæ . ib.
Regula 8. Cujusvis generis mercedum condiciones, & pacta pro celebratione Missarum, & quidquid pro Missis novis celebrandis datur necnon importans, atque illiberales Elemofynarum exactiones, potius quam postulationes, aut que ejusmodi, quæ a simonica libe, vel certe a turpi quaestione non longe absint, omnino prohibere debent Episcopi . ib.
Regula 9. Capellanorum Officium . 302
 Cap. vii. De Ceremoniis Missæ . ib.
 Art. i. De Ceremoniis locum spectantibus . ib.
 In Ecclesiâ, seu loco sacro Missa debet celebrari . ib.
 Ad celebrationem Missæ Altare necessarium est . ib.
 Ecclesiarum Dedicatio, & Consecratio Altarium, ex Apostolica Traditione manavit . ib.
 Absque Altari consecrato Missam celebrare nefas . 303
 Altare sine Sanctorum Reliquiis consecrari non potest . ib.
 Ecclesiâ consecrari non potest, nisi ab Episcopo, nec debet sine dote. Quibus diebus; Et, an sine Missa celebratione . ib.
 Quibus casibus iterum consecrari debeat Ecclesiâ . ib.
 In Ecclesiâ violata celebrare non licet . ib.
 Quibus casibus violata censetur Ecclesiâ . ib.
 An polluta Ecclesiâ pollutum sit Cæmeterium, & e contrario . 304
 A quo reconciliari debeat Ecclesiâ violata . ib.
 Quibus casibus Altare consecrationem suam amittat . ibid.
 Art. ii. De Ceremoniis Altarium, Ornamenta, Vasque, & Instrumenta Sacrificii celebrationi necessaria spectantibus . ib.
 Pallæ seu mappæ Altaris . ibid.
 Cruz, & Cerei . ibid.
 Calix ex quo materia esse debeat . 305
 Calicis Consecratio . ib.
 Quando Calix Consecrationem suam amittat . ib.
 Corporale, Missalis . ib.
 Art. iii. De Ceremoniis Sacra Sacerdotum Indumenta spectantibus . 306
 Vestium sacrarum a profanis discrimen . ib.
 Benedictio . ib.
 Vestes Sacerdoti celebranti necessariæ . Illarum significatio . ib.
 Vestes Sacras ad usus profanos adhibere nefas . 307
 Gentilitia Nobilium Virorum, aut Mulierum stemmata in Sacris vestibus, aut vasis non ferenda . ib.
 Art. iv. De Ceremoniis tempus Celebrationis spectantibus . ib.
 Olim varia quoad tempus offerendi Ecclesiarum disciplina . ib.
 Qui quotidie celebrare teneantur . ib.
 Hora celebrandi . 308
 An Sacerdos plures Missas una die celebrare possit . ibid.
 Missam celebrare non licet, nisi Matutino Officio cum Laudibus absoluto . ib.
 An Missam imperfectam relinquere, vel interrompere liceat . ib.
 Art. v. De Ceremoniis spectantibus ordinem eorum, quæ in Missa dicuntur . 309
 Missa lingua vulgari non celebranda . ib.
 Ritus summissa voce proferendi partem Canonis . ib.
 Ordo Missæ explicatur . 310
 Confessio. Introitus . ibid.
 Kyrie eleison . ibid.
 Hymnus Angelicus . Populi salutaris . ib.
 Collecta Illius conclusio . ib.
 Epitola. Lectio illius cur Evangelio præmittatur . 312
 Graduale. Alleluja. Tractus . ib.
 Lectio Evangelii. Symbolum . 313
 Offeritorium. Præfatio . ib.
 Hymnus Seraphicus . 314
 Canon Missæ . 315
 Art. vi. De Ceremoniis spectantibus ordinem eorum, quæ in Missa aguntur . 318
 Præparatio Sacerdotis . ib.
 Aquæ Benedictio, & aspersio . ib.
 Processio, illaque Mysteria . 319
 Mutatio Sacerdotis ab una parte Altaris ad aliam . Elevatio manuum cum recitatio Collectæ . ib.
 Ritus in lectione Evangelii . ib.
 Oblationes Populi post Evangelium . ib.
 Qui ab Offeritorio repellendi . 321
 Oblationes a Populo non negligendæ . ib.
 Quid silentium post Præfationem, & multiplex impressio Crucis super Oblata significent . 322

Quid tunio peccatoris, &c. . ib.
 Quid significet præsentatio Patenæ, ejus osculum, & Crucem ipsa signatio . ib.
 Fractio Hostiæ in tres, partes, & commixtio cum Sanguine quid significet . ib.
 Panis Benedictio, & distributio in Missa Parochiali . 323
 Panis Benedictus Eucharistiz Vicarius . ibid.
 Benedictio Sacerdotis . ib.

T R A C T A T U S
 De Sacramento
 P O E N I T E N T I Æ.

Caput i. De Pœnitentiæ Nomine, Definitione, & Divisione . 324
 Art. i. Quam variis sit verbi Pœnitentiæ significatio . ib.
 Art. ii. De Pœnitentiæ Divisione, & Definitione . ib.
 Pœnitentiæ publicæ gradus, & five stationes . ib.
 Pœnitentiæ publicæ, quando, & a quo imposita . 325
 Definitio Pœnitentiæ virtutis . ib.
 Tres veræ Pœnitentiæ actiones . ib.
 Definitio Pœnitentiæ Sacramenti, variasque illius nomina . 326
 Art. iii. De Pœnitentiæ virtute . ib.
 Propositio 1. Intima animi Pœnitentiæ est vera Virtus . ib.
 Propositio 2. Pœnitentiæ non est virtus acquisita, sed infusa . 327
 Propositio 3. Pœnitentiæ Virtus lapsis in mortale aliquod peccatum quovis tempore fuit necessaria . ib.
 Art. iv. Quibus gradibus ad divinam Pœnitentiæ Virtutem ascendatur . 328
 Artic. v. Utrum Pœnitentiæ sit Sacramentum . ib.
 Propositio 1. Exteriorem Pœnitentiam esse Novæ Legis Sacramentum, Dogma Fidei est . ib.
 Propositio 2. In Sacramento Pœnitentiæ non minus, quam in aliis, distingui possunt, Sacramentum, res & Sacramentum, & res tantum Sacramenti . 330
 Propositio 3. Sacramentum Pœnitentiæ a Christo post Resurrectionem institutum est . ib.
 Propositio 4. Pœnitentiæ Sacramentum non est absolute necessarium ad salutem, sed is duntaxat, qui post Baptismum in mortale peccatum lapsi sunt . ib.
 Propositio 5. Pœnitentiæ in numerum Sacramentorum Christus Dominus gravissimis de causis referri voluit . 331
 Propositio 6. Pœnitentiæ Sacramentum est a Baptismo diversum . ib.
 Propositio 7. Pœnitentiæ, sive interior, quæ Virtus est, sive exterior, quæ Sacramentum est, sæpius iterari potest . ib.
 Propositio 8. Pœnitentiam interiorem ad finem usque vitæ durare oportet, non exteriorem . 333
 Cap. ii. De Pœnitentiæ Fructibus, & Effectibus . ib.
 Propositio 1. Primus effectus Pœnitentiæ est omnium Remissionem peccatorum . ib.
 Propositio 2. Pœnitentiæ reatum peccati æterni cum peccato mortali simul expungit; non vero debitum peccati temporalis semper tollit . 334
 Propositio 3. Homo per pœnitentiæ gratiam, & virtutes recuperat . ib.
 Propositio 4. Bona opera subsequente peccato mortificata, per Pœnitentiam reviviscunt . 335
 Cap. iii. De Materia Pœnitentiæ . 336
 Propositio 1. Materia remota Pœnitentiæ sunt peccata delictanda, & destrudenda . ib.
Propositionis Consuetudinaria Praxim Spectantia. . ib.
 Pœnitentiæ perfectior ad mortalis peccati, quam ad venialium remissionem requiritur . ib.
 Propositio 2. Tres actus Pœnitentiæ, scilicet Contritio, Confessio, & Satisfactio, sunt quasi materia proxima Sacramenti Pœnitentiæ, ejusdemque Sacramenti partes . 337
 Cap. iv. De Materia proxima, seu partibus Sacramenti Pœnitentiæ, & primo quidem de Contritione . 338
 Art. i. Quid sit Contritio: Et in quo vis illius posita sit . ib.
 Art. ii. De Necessitate, & Utilitate Contritionis . 339
 Propositio 1. Contritio ad remissionem peccatorum mortaliū, & ad justificationem peccatoris ita necessaria est, ut sine ipsa peccatorum remissio, & gratia justificans obtineri non possit . ib.
 Propositio 2. Fructus Contritionis securus est . 340
 Art. iii. Quotuplex sit Contritio . ibid.
 Propositio 1. Contritio perfecta hominem Deo non reconciliat sine voto Sacramenti Pœnitentiæ: quovis ante Sacramentum actu susceptum peccatorum justificet . 341
 Propositio 2. Contritio perfecta non est necessaria ad justificationem peccatoris in Sacramento Pœnitentiæ, sed imperfecta, quæ vocatur Attritio, cum Sacramento sufficit . ib.
 Propositio 3. Attritio naturalis non sufficit, etiam cum Sacramento, ad hominem Deo reconciliandum . 342
 Propositio 4. Attritio, quæ quoad peccata quatenus Dei

Dei offensæ est, non tamen absoluta, & efficaci voluntate, non sufficit, etiam cum Sacramento, ad justificationem peccatoris . 342
 Propositio v. Attritio ex turpitudinis peccati consideratione, vel ex gehennæ, & peccatorum metu concepta, utilis est, & ad justificationem disponit . ibid.
 Propositio 6. Utrum Attritio ex solo peccatorum metu concepta, nullaque Dei amore includens, cum Sacramento sufficit ad justificationem peccatoris, an Dei amore super omnia includere debet necessario, Quæstio est summam Fidei non specians . 343
 Propositio 7. Attritionem sine Dei amore, saltem inchoatam, ad justificationem peccatoris in Sacramento non sufficere, probabilius est . 344
 Art. iv. De Contritionis objecto . 350
 Contritionis virtus in omnia, & singula peccata mortalia ferri debet. Virtualis autem Contritio ad venialium remissionem sufficit . 351
 Art. v. De Contritionis vehementia . ib.
 Propositio 1. Summus, & maximus dolor de peccatis Contritio esse debet, ita ut nullus major excogitari possit . ib.
 Propositio 2. Contritionem non solum maximam esse necesse est, sed vehementissimam esse debet, ita ut ignominiam omnem, & societatis excludat . ib.
 Propositio 3. Etti vehementissima Contritio non sit, vere tamen, & efficax esse potest . ib.
 Propositio 4. Contritio quatenus animi dolor est, non potest esse nimia . 352
 Propositio 5. Gravioribus peccatis major Contritio respondere debet . ib.
 Art. vi. De Contritionis duratione . ib.
 Propositio 1. Contritionis dolor perpetuus esse debet . ib.
 Propositio 2. Momentanea Contritio, modo vera sit, & sincera, sufficit ad veniam peccatorum quovis tempore obtinendam . ib.
 Art. vii. *Regule Morum Contritionem spectantes.* . ib.
Regula 1. Qui solo peccati timore confessus de peccatis dolet, ab illo admittere proponit, ita ut Deum tanquam omnium iustitiæ fontem diligere non incipiat, Sacramentali Absolutione donari non debet . ib.
Regula 2. Qui nihil sinit magis, quam a Deo separari, ejusque Visione beatifica privati, sufficienter contritus censendus est, ut Sacramentali Absolutione donec . 353
Regula 3. Qui dolet, quod Deum, ut par est, non diligit, ipsumque magis diligere desiderat, Deum ut omnium iustitiæ fontem diligere incipit: ac propinde sufficienter contritus censendus est ad Absolutionem Sacramentalem recipendam . ib.
Regula 4. Sacrilegii reus est, qui Sacramentalem Absolutionem recipit, Deum super omnia non diligens, id est, finem suum ultimum adhuc in creatura, non in Deo constituentis . ib.
Regula 5. Quamvis Confessarius explorare debeat animum pœnitentis, an sit vere contritus; ipsum tamen interrogare non debet, an hæc, & illa supplicia pati mallet, quam vel unum peccatum mortale perpetrare . 354
Regula 6. Vera contritio renovatio pacis cum Deo in Baptismate initi est debet . ib.
Regula 7. Quamvis formulæ quædam Precam, quæ inscribuntur, *Alia Contritionis*, piz sint, & Pœnitentiæ utilis, non tamen censendi sunt Contritionis actum edidisse, quicumque peccata hujusmodi recitaverunt . ib.
Veræ Contritionis, & sincere conversionis indicia. . ib. & seq.
Regula 8. Ad Contritionis actum eligendum tenetur homo in periculo mortis, & quotiescumque Sacramentum aliquod suscipiendum, vel administrandum est: quoties tandem se a Deo aversum esse per peccatum mortale cognoscit, de quo alius contritus non fuit . 355
 Cap. v. De Confessione Sacramentali . ibid.
 Art. i. Quid sit Confessio . ib.
 Art. ii. De Confessionis utilitate . ib.
 Art. iii. De Necessitate Confessionis . 357
 Propositio i. Confessio Sacramentalis ex institutione Christi Domini Sacerdotibus necessario scienda est ab his, qui post Baptismum in peccatum aliquod mortale lapsi sunt . ibid.
 Art. iv. De Clavis Ecclesiæ a Christo traditis . 361
 Art. v. *Regule Morum circa necessitatem, & præceptum Confessionis.* . 362
Regula 1. Uanquifque Christianus, cum ad annos discretionis pervenerit, Confessionis lege tenetur . ib.
Regula 2. Quifquis sibi mortalis peccati conscientis est, & ad Sacramentum Eucharistiæ vult accedere, aut aliud Sacramentum suscipere, vel administrare, Confessionis sacramentalis lege est adstrictus . ib.
Regula 3. Confessio lege tenetur, quoties mortis periculum imminet . 363
Regula 4. Plum consilium est peccata sacramentaliter confiteri, quoties rem arduam, & difficilem aggredimur . ib.
Regula 5. Præceptum Confessionis obligat, cum veretur, ne nos culpe alicujus lethalis, quam admiserimus, oblitio capiat; vel ne Confessarii copiam intra annum non habeamus . ib.

Regula 6. Confessionis præceptum non obligat statim atque aliquis in mortale peccatum lapsus est . ib.
Regula 7. Præceptum Confessionis semel in anno sciendæ omnes, & singuli Fideles sunt adstricti . ib.
Regula 8. Quamvis annuæ Confessionis nullum certum tempus Ecclesiæ præceptum sit, ratione tamen Communions Paschalis in Pascha implendum est . ib.
Regula 9. Optat vehementer Ecclesiâ, ut Fideles initio Quadragesimæ sacramentalem peccatorum Confessionem edant: ad idque ipsos Parochi, & Concionatores debent adhortari . 364
Regula 10. Qui sola venialia admittit, Confessionis annuæ præcepto nihilominus tenetur . ib.
Regula 11. Annuæ Confessionis præceptum sæcilega Confessione non impletur . ib.
Regula 12. Confessionis præceptum non impletur, qui seripio vel nutu, non ore proprio confitetur, nisi loquendi facultate seu libertate destitutus esset . 365
 Art. vi. De conditionibus Confessionis . ib.
 §. i. Confessio integra esse debet . ib.
 Ad Confessionis integritatem pertinet omnium & singulorum peccatorum mortalium enumeratio . ib.
 Item circumstantiarum, quæ speciem peccati mutant, declarationem . 366
 Immo & circumstantiarum, quæ malitiam peccati intra eandem speciem augent . ibid.
 Numerus denique peccatorum, quoad fieri potest, explicandus . ib.
 §. ii. Confessio simplex, & nuda esse debet . 367
 §. iii. Confessio humilis sit necesse est . ib.
 §. iv. Prudens esse debet Confessio . 368
 §. v. Confessio debet esse secreta . ib.
 §. vi. Lacrymabilis Confessio . 369
 §. vii. Parere parata . ib.
 §. viii. Confessio frequens, & accelerata . 371
 Art. vii. *Regule Morum, quæ condiciones Confessionis spectant.* . 371
Regula 1. Qui peccatum aliquod mortale, aut circumstantiam, quæ speciem peccati mutant, vel plurimum aggravatur, delicta opera celaverit, Confessionem sacrilegam edidit, & nullam, quam provide iterare tenetur . ib.
Regula 2. Qui Confessionem divitit, uni Sacerdoti peccatorum partem, alteram alteri delicta opera declarans, nullam Confessionem fecit, adeoque omnia, & singula peccata uni, & eidem Sacerdoti tenetur iterum confiteri . ib.
Regula 3. Hypocritis reus est, & periculo peccandi mortaliter se exponit, qui duos eligit Confessarios, quorum una venialia duntaxat, alteri vero lethalia peccata aperiat . ibid.
Regula 4. Qui peccati alicujus mortalis declarationem omittit, vel ex oblivione, vel ex minus sufficienti conscientie discussione, adhibitis tamen diligentibus iuxta conditionem, scientiamque suam, Confessionem iterare non tenetur; sed tamen se peccato, quorum oblitus est, confiteri debet, ubi memoriæ occurritur . 372
Regula 5. Qui conscientiam adeo negligenter discussit, ut videri possit parvifecere alicujus peccati mortalitatem, aut circumstantiam necessario explicandæ quiffionem, confessionem iterare debet . ib.
Regula 6. Accuratam, & diligens examen conscientie conferri debet, in quo ea diligentia adhibetur, quæ in gravius momenti negotiis adhiberi solet . ib.
Regula 7. Si plures quibus casibus Confessio dividi possit absque sacrilegio . ib.
Regula 8. Qui casum Reservatorum reus est, tenetur omnia peccata confiteri tam reservata, quam non reservata, & de his quidem quamvis ab inferiore possit absolvi, & ad Superiorem remitti, ut a Reservatis absolvetur, convenienter tamen videtur Discipline ratio, ut ab omnibus simul absolvetur ab eo, qui potestatem habuerit, integra peccatorum Confessione apud ipsam edita . 373
Regula 9. Etti venialium peccatorum Confessio non sit necessaria, illa tamen confiteri oportet, de quibus dubitatur, an mortalia sint, an venialia . ib.
Regula 10. In Confessione mentiri circa lethalia peccata, est lethale peccatum . ib.
Regula 11. Fidelem Confessionem non facit, lethali quæ peccati reus est, qui circumstantias opus a peccato profus excusantes, aut ita minuentes, ut veniale faciant, quod alius esset mortale, silentio premittit . ib.
Regula 12. Pœnitens confiteri tenetur circumstantiam reatum in eadem peccata . 374
Regula 13. & 14. An multorum Confessiones aliquando simul audiri possint . ib.
Regula 14. Sacerdos vocatus ad infirmum, qui obmucrit, aut rationis usa destitutus est, ipsum absolvere potest, & debet ex aliorum testimonio, asserentium pœnitentiæ animi signa ipsum exhibuisse, & Confessarium postulasse . ib.
Regula 16. Homines moribundos, quos vox, & sensus desecit, antequam ullum pœnitentiæ animi signum dicant, M m m m 2 . 37

absolvere non licet, si constet vitis dedito fuisse, aut peccandi proximi occasione implicato. 375
 Regula 17. Moribundum hominem, qui vocis usu, sensuque subito destituit, Penitentiam, ac Reconciliationem, nec verbis, nec nutibus petiti, nullave signa penitentis animi dare potest, absolvere non licet, quamvis bene vixerit, & Confessionem, Communionemque frequentaverit. ib.
 Regula 18. Confessio absque Contritione, vel Attritione amecedente concomitante, vel subsequente facta, propterea invalida, atque iteranda est. ib.
 Regula 19. Qui peccatum aliquod mortale in Confessione praetermissit ex Divini Juris ignorantia, Confessionem iterare tenetur; si vero ex ignorantia facti, fuisse; ut illud confiteatur, nec ceterorum Confessionem repetere necesse est. 376
 Regula 20. Quamvis peccata venialia sine virtuali saltem Contritione non deleantur, qui tamen illa sine Contritione confitentur, non semper contrahit mortale peccatum, neque confessionem iterare tenetur. ib.
 Regula 21. Cautio Devotis feminis necessaria. 377
 Regula 22. Confessiones, praesertim Mulierum, in Ecclesia, in loco privati, non in angulis, absitque locis, aut Capellis minus late patentibus excipi debent. ib.
 Regula 23. Confessio, si complices, criminum in Confessione declarare tenetur penitens, tacito eorum nomine, cum id ad Confessionis integritatem necessarium est: alius complice Confessario revelare non licet, etc. 378
 Regula 24. Quando confititur criminum in Confessione declarandi. 379
 Regula 25. Quamvis absolute liceat Confessario conficiam cum Penitentis licentia, Superiori, tamquam Patri, non tamquam Judici denuntiare: ea tamen licentia nec a Penitente postulanda est, nec illa uti hodierna Disciplina convenit. ib.
 Regula 26. Confessarius, qui ex Penitentis Confessione crimen complices cognovit, quod ille in sacro Tribunali interrogatus renuit confiteri, hujusmodi complice Sacramento Absolutionem negare, eumque velut imparatum remittere potest, ac debet inviolato Confessionis sigillo. ib.
 Art. VIII. De Ministro Confessionis, & Penitentiae. ib.
 Propositio 1. Solus Sacerdos Minister est Confessionis, & Penitentiae. ib.
 Propositio 2. Ad Confessiones audiendas, & Ministerium Sacramenti Penitentiae non sufficit potestas Ordinis Sacerdotalis, sed necessaria est potestas Jurisdictionis ordinarii, vel delegatae, si vero a Superiore demandata. 381
 Propositio 3. Quilibet Fidelis tenetur semel in anno peccata sua confiteri proprio Sacerdoti, vel alteri de ejus licentia. ib.
 Propositio 4. Proprii Sacerdotis nomine Parochum intellexit Lateranense Concilium. ib.
 Propositio 5. Quamvis proprii Sacerdotis nomine in Canone *Omnia uniusque sexus*, Parochus designetur, Summus tamen Pontifex, Episcopi, & ab eis Delegati pro ipso tempore Paschalis, vel abque ulla temporis, aut loci restrictione approbati non excluduntur. 382
 Propositio 6. Summus Pontifex, & Episcopi jus habent graviorum quorundam criminum Absolutionem sibi reservandi. 383
 Art. IX. De Confessorum Dotibus. ib.
 Art. X. Regulae Ministris Sacramenti Penitentiae spectantes. 386
 Regula 1. Nulla est Confessio, quae fit Sacerdoti Potestate Jurisdictionis non habenti; aut qui legitimam formam non adhiberit; aut quae ad Sacramenti Penitentiae Administrationem omnino necessaria sunt, penitus ignoraverit. ib.
 Regula 2. Nullus Sacerdos, etiam Regularis, Confessio, nec Excusatorum, etiam Sacerdotum, audire potest, nisi Parochiale Beneficium obtineat, aut ab Episcopo fuerit approbatus. ib.
 Regula 3. Caput Concilii Tridentini, *Quamvis Episcopi*, intelligendum est tam de Episcopo loci, quam de Episcopo penitentis. 387
 Regula 4. Ne venialium quidem peccatorum Confessiones excipere, & ab illis absolvere possit Sacerdos, si vero Secularis, si vero Regularis, ab Episcopo non approbatus. ib.
 Regula 5. Sacerdotes Regulares a suis Superioribus approbati possunt absque approbatione Episcopi excipere Confessiones Virorum Regularium sui Ordinis, immo & secularium ad familiam vere pertinentium. ib.
 Regula 6. Sacerdotes tum Seculares, tum Regulares generatim in aliquo Dioecesi ad audiendas Confessiones approbati, ad Monialium Confessiones audiendas propterea non censentur approbati, etc. 388
 Regula 7. Regulares Sacerdotes Confessiones Monialium ipsi etiam Regularibus subjectarum excipere non possunt absque approbatione Episcopi. ib.
 Regula 8. Sacerdos tum Secularis, tum Regularis, in una Dioecesi generatim approbatus, Confessiones in altera

Dioecesi audire non potest sine approbatione Episcopi Dioecelani. 388
 Regula 9. Parochi subditorum suorum Confessiones in aliena Parochia territorio, & in aliena etiam Dioecesi audire possunt. ib.
 Regula 10. Sacerdotum sive Secularium, sive Regularium approbationes certis limitibus circumscriptae possunt Episcopi, & ad certas personas, loca, vel tempora restringere. ib.
 Regula 11. Episcopus singulos sive Seculares, sive Regulares Sacerdotes, simpliciter, & absolute a se approbatos, ab audiendis Confessionibus suspendere potest ex nova causa ad Confessiones pertinente. ib.
 Regula 12. Confessarios omnes, & singulos, sive Seculares, sive Regulares, a Vicario suo Generali, aut a Decessore suo approbatus, Episcopo ad examen revocare potest. ib.
 Regula 13. Parochi non possunt eligere sibi in Confessarium simplicem Sacerdotem, sive Secularem; sive Regularem, ab Episcopo non approbatum. ib.
 Regula 14. Parochi possunt eligere sibi quem voluerint Confessarium ab Episcopo approbatum. ib.
 Regula 15. Sacerdos Regularis ab Episcopo approbatus peccat quidem, si Confessiones audiat Superiore suo prohibente, valide tamen absolvit. 389
 Regula 16. Parochus, qui Beneficium Parochiale dimisit, Confessiones excipere non potest absque nova Episcopi approbatione. ib.
 Regula 17. Invalida Confessio est, quae fit Sacerdotibus Haereticis, Schismaticis, Excommunicatis, Suspendis, Irregularibus, Degradatis. ib.
 Regula 18. Parochi licentiam dare non possunt audiendi Confessiones in parochia sua aliis Sacerdotibus ab Episcopo non approbatis. ib.
 Regula 19. Parochi extra suorum parochiarum fines Confessiones audire non possunt eorum, qui Parochiali suae cura non sunt subditi; nisi Episcopus hanc ipsi potestatem per totam Dioecesim concesserit, aut ita se habeat consuetudo ab Episcopo approbata. ib.
 Regula 20. Quamvis satisficiant Canonis *Omnia uniusque sexus*, qui peccata sua tempore Paschali Penitentiarum Episcopi, aut alteri Sacerdoti ab Episcopo generatim approbato, confitentur; nihilominus convenit, ut Penitentes horretur tunc temporis Confessariis, ut ad Parochi pedes se sistant, eisque Confessionem faciant. ib.
 Regula 21. Quicumque Sacerdoti Seculari, vel Regulari ab Episcopo approbato peccata sua confitentur, ac deinde Parochio Confessionem faciunt, magis tenentur obedire Parochio suo, quam alii Confessariis, si forte contraria jubeant. 390
 Regula 22. Quamvis Parochus minus peritus, minus probus, minus prudens esset, non posset tamen Parochianus alteri confiteri, nisi cum Episcopi licentia. ib.
 Regula 23. Parochi faciles esse debent ad praebendam licentiam alteri confitentem tempore paschali. ib.
 Regula 24. Advenae, peregrini, vagi, & qui plurima domicilia in diversis Parochiis habent, Confessiones annuae praeecepto satisficiant, si Parochio constiterint, in cujus territorio paschali tempore commorantur. ib.
 Regula 25. Regularium Confessorium potestatem, & officia circa Inferiorum Confessiones explicans. ib.
 Regula 26. Parochos inter, & Regulares Confessarios concordia maxima esse debet ad Animarum salutem promovendam, & Fidelium edificationem. 391
 Regula 27. Confessarii Regulares ab Episcopo approbati absolvere non possunt a casibus Summo Pontifici, aut ipsi Episcopo reservatis, nisi specialem ab ipsis acceperint potestatem, nullaque illis privilegia quoad hoc suffragentur. ib.
 Regula 28. Habentes facultatem absolvendi a casibus Sedi Apostolicae reservatis, non ideo a casibus Episcopo reservatis possunt absolvere. ib.
 Regula 29. Confessarius Penitentes ex alia Dioecesi ad se confluentes absolvere potest a casibus in illa Dioecesi reservatis, non autem in Dioecesi ipsius Confessarii, modo dedita opera, & in fraudem reservationis ad alienam Dioecesem Confessarium sese non contulerint. ib.
 Regula 30. Confessarius, qui potestatem obtinuit absolvendi a casibus Episcopo reservatis, non ideo potest absolvere a Casibus. 392
 Regula 31. Qui facultatem habent absolvendi a casibus Summo Pontifici reservatis, possunt etiam absolvere a Casibus. ib.
 Regula 32. Si periculum mortis imminet, desitque Confessarius approbatus, quilibet Sacerdos potest a quibuscumque peccatis, & Casibus absolvere. ib.
 Regula 33. Qui ob mortis periculum fuerint absoluti a Casibus Superiori reservatis, siftere se tenentur ei, cui reservatae sunt, quamprimum convalescent, ut Mandatis ejus pareant: alioquin in eisdem Casibus incurant. ib.
 Regula 34. Qui facultatem ab Episcopo obtinuit absolvendi a Casibus illi reservatis, mortuo Episcopo, ab illis absolvere non potest, nisi novam obtinuerit a Successore.

te, aut a capitulo Sede vacante. 392
 Regula 35. In casum reservationis summa prudentia Episcopi opus est. ib.
 Regula 36. Casus Summo Pontifici, & Episcopis reservatos singuli confessarii nosse debent. 393
 Casus Romano Pontifici reservati. ib.
 Casus Episcopis reservati. ib.
 Regula 37. Episcopi absolvere possunt ab omnibus oculis Sedi Apostolicae reservatis, & in omnibus Irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientes dispensare, excepta ea, quae oritur ex homicidio voluntario, etc. 395
 Regula 38. Superiores Regularium certos dumtaxat casus sibi reservare possunt. ib.
 Regula 39. Superiores Regularium possunt ipsos a gravi fornicationis percussione absolvere; ab enormi vero solus Pontifex Maximus potest. ib.
 Regula 40. A quo absolvi debeat Regularis, qui percussit alterius claustrum Regularem, vel clericum saecularem. ibid.
 Regula 41. Evancipatus quid agendum sit confessario, qui legitime potestate destituitur, presentem a casibus reservatis absolvit. 396
 Regula 42. Monialibus, quae Regularibus sunt subdita, & nulla ratione possunt adduci, ut peccata sua confessariis Regularibus constentur, & quibus Superiores Regulares confessorium extraditionarium ter in anno non concedunt, Episcopo confessorium deputare potest. ib.
 Regula 43. Confessarius ordinarius sine causa mutari non debet. ib.
 Regula 44. Neminem juramento, vel voto devincere potest Sacerdos, ut altum confessorium non eligat, & hujusmodi promissio, etiam juramento, aut voto firmata, irrita est. ib.
 Regula 45. Sacerdos ad confessionem admittere non debet imprecatos. ib.
 Regula 46. Violatio sigilli confessionis mortale semper peccatum est, si mortalia, sive venialia dumtaxat peccata penitens revelet Confessarius. ib.
 Alia Regula sigilli ejusdem religionem spectantes tradantur, scilicet. ib.
 Regula 47. 397
 Regula 48. ib.
 Regula 49. ib.
 Regula 50. ib.
 Regula 51. ib.
 Regula 52. ib.
 Regula 53. Praeulatus punire subditum non potest ob peccatum, quod ex sola confessione novit. 398
 Regula 54. Praeulatus ab Administratione, vel Officio removere non potest subditum propter crimen, quod ex sola confessione novit, si sit prohibere periculum praevae suspensionis de penitente ingeneranda. ib.
 Regula 55. Ecclesiastica Legge id prohibetur, estis revelanda confessionis periculum abdit. ib.
 Regula 56. Sacerdos, qui ex sola confessione novit aliquem indignum esse Ecclesiastica Dignitate, vel Praefectura, suffragium illi negare potest, & illius electioni contradicere. ib.
 Regula 57. Qui publici peccatorum confessionem excepit, negare illi Sacramentum publicae etiam penitentiae potest ac debet, si ad sacram Mensam accedat, antequam scandalum palam moverit, & manifesta conversionis dederit argumenta. ib.
 Regula 58. Confessio quilibet sacramentalis, quamvis sit invalida, sacri sigilli necessitatem inducit. 399
 Regula 59. 60. ib.
 Regula 61. ib.
 Regula 62. Ille, cujus fidei creditur aliquod arcanum, illudque excipit quasi sub sigillo confessionis, illud iure naturae celare tenetur, illudque revelando peccat contra fidelitatem, sed sigillum Confessionis non frangit. ib.
 Regula 63. ib.
 Regula 64. 400
 Regula 65. Qui ex confessione sacramentali ita aliquid novit, ut alio etiam modo novit, illud revelare potest, si necessitas urgeat, nulla confessionis mentione facta. ib.
 Regula 66. Conveniens esset, ut Sacerdotibus omnibus, & singulari cuiuscumque criminis confitenti interdicteret, ne fornicorum, & participum ejusdem criminis Confessiones audirent, omnique quoad hoc Jurisdictione privarentur. ibid.
 Cap. VI. De Satisfactione. ib.
 Art. 1. Quid sit Satisfactio, & quomodo Satisfactionis gradus. ib.
 Art. II. De Satisfactionis necessitate. 401
 Propositio 1. Necessaria est Satisfactio Penitentibus ad Deum placandam, & poenam temporariam reduciendam, cujus debitum post remissionem culpae saepe manet. ib.
 Propositio 2. Satisfactio necessitas Dei praeecepto peccatoribus imposta est. 402
 Propositio 3. Ut in Sacramento Penitentiae Satisfactio

Sacerdotibus imponatur, non humana potestate usurpatur, sed divina auctoritate institutum est. 403
 Art. III. De Satisfactionis Utilitate. 404
 Art. IV. De his, quae ad veram Satisfactionem requiruntur. 405
 Propositio 1. Necessae est, ut is, qui satisficit, justus sit, ac Dei amicus. ib.
 Propositio 2. Ad satisfactionem requiritur, ut ejusmodi opera suscipiantur, quae naturae suae dolorem, & molestiam homini afferant. 406
 Propositio 3. Praecipua Satisfactionis opera sunt oratio, jejuniatio, & elemosyna. ib.
 Propositio 4. Temporalibus etiam sigillis a Deo indicatis, & a nobis patienter toleratis, Deo pro peccatis nostris satisfacere possimus. 407
 Art. V. Utrum unus pro altero satisfacere possit. ib.
 Propositio Unica. Unus pro alio satisfacere potest. ibid.
 Art. VI. Quo Regulae Morum, ac Disciplinae circa Satisfactionem exponuntur. 408
 Regula 1. Sacerdos Satisfactionem Penitentibus injungere tenetur. ibid.
 Regula 2. Satisfactionem ante Absolutionem imponere, convenientius est. ib.
 Regula 3. Non est necesse, ut imposita Satisfactio ante Absolutionem Sacramento impletur. ib.
 Regula 4. Confessarius Penitentem obligare potest ad Satisfactionem vel ex toto, vel ex parte implendam ante Absolutionem, si id ejus emendationi, & saluti expedire judicaverit. 409
 Regula 5. Sacerdos tenetur imponere Penitentibus Satisfactiones gravissimi criminum, & Penitentium facultati respondentes: alioquin alienorum participes sunt peccatorum. ib.
 Regula 6. Satisfactionum impositio non ita est in arbitrio Sacerdotis posita, ut in his imponentis delictorum gravitatem, & personarum conditionem, statumque spectare non tenentur. 410
 Regula 7. Confessarius Canones Penitentiales nosse debet, & juxta eos Penitentiam imponere, servatis penitentiae regulis, habitaque ratione conditionis, & diversitatis personarum, siveque circumstantis, & maxime Contritionis Penitentium. ib.
 Regula 8. Penitentium Canonum moderacione justitiam, prudentiam, pietatem, caritatem singularem Sacerdotes adhibere debent, ita ut nimiam severitatem, aequae ac nimiam lenitatem devitent. ib.
 Regula 9. Non semper peccat Sacerdos, qui pro gravi peccato leviorum Penitentiam imponit. 413
 Regula 10. Pro minori peccato gravior quoadque Penitentia imponenda est. ib.
 Regula 11. Egrotis significanda est Penitentia, quam implere teneantur, si convalescant, atque interim imposita, quam in eo statu facere possint implere, sunt absolvendi. ib.
 Regula 12. In peccatorum remedia Satisfactiones quasdam imponere convenit subito post peccatum peragens. ib.
 Regula 13. Satisfactiones intricatas, & si variis operum generibus, aut diversarum orationum magno numero compositas, Confessarium Penitentis vulgo imponere non expediat. ibid.
 Regula 14. Sacerdos, qui Elemosynas, vel Missas in Satisfactionem imponit, nec sibi, nec Ecclesiae suae, aut Monasterio eas applicare potest, aut applicandas committere. Idemque in rerum incertarum Restitutione, Votorum commutatione, & aliis hujusmodi observandum est. ibid.
 Regula 15. Publicis peccatoribus publica Penitentia est imponenda, quam Confessarius cum privata commutare inconsulto Episcopo non debet. 414
 Regula 16. Penitentia ab uno Confessario imposita, ab altero mutari non potest, nisi casus cognita, & graves ob causas. 415
 Regula 17. Penitentis opera satisfactoria sibi a Confessario imposita suscipere, & implere tenetur. Unde peccati lethalis reus est, qui Penitentiam pro lethalibus peccatis sibi praescriptam implere negligit. ib.
 Regula 18. Peccator, cui leviores poenae pro gravibus peccatis sunt impositae, alia Satisfactionis opera sponte exercere, & implere debet. ib.
 Regula 19. Satisfactio a Sacerdote injuncta majoris virtutis est, quam sponte suscepta. ib.
 Regula 20. Sacerdos Penitentiae partem arbitrio Penitentis relinquere potest. ib.
 Regula 21. Penitens graviori Penitentiam pro levioribus peccatis a Sacerdote sibi impositam adimplere tenetur. ib.
 Regula 22. Penitens imposita sibi Satisfactionis onus propria auctoritate alteri imponere non potest, & si alter Satisfactionem pro ipso sponte susceperit, non ideo solutus est Satisfactionis obligatione, si per seipsum satisfacere possit. ib.
 Regula 23. Satisfactoria opera in peccato mortali facta, quae nullum in satisfaciendo effectum relinquunt, iterari debent.